

COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE

van

WOENSDAG 22 APRIL 2009

Namiddag

COMMISSION DE LA JUSTICE

du

MERCREDI 22 AVRIL 2009

Après-midi

De vergadering wordt geopend om 14.18 uur en voorgezeten door mevrouw Sabien Lahaye-Battheu.
La séance est ouverte à 14.18 heures et présidée par Mme Sabien Lahaye-Battheu.

01 Question de M. Xavier Baeselen au ministre de la Justice sur "le nombre particulièrement réduit d'adoptions d'enfants par les couples homosexuels" (n° 12449)

01 Vraag van de heer Xavier Baeselen aan de minister van Justitie over "het bijzonder laag aantal kinderadopties door homoseksuele paren" (nr. 12449)

01.01 **Xavier Baeselen** (MR): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, le nombre d'adoptions d'enfants par les couples homosexuels est particulièrement réduit puisqu'il est de zéro, d'après les chiffres à la date du 31 décembre 2008 qui ont été publiés et relatés par la presse.

Il semblerait qu'un an et demi après l'entrée en vigueur de la loi de 2006 ouvrant l'adoption aux couples de même sexe, aucune adoption par un couple homosexuel, à l'exception des adoptions intrafamiliales, n'a réellement abouti.

Tel est l'état de la situation au 31 décembre 2008. Que cette carence s'observe pour les adoptions internationales, ce n'est pas vraiment inattendu. Par contre, pour les adoptions nationales, c'est plus étonnant.

Monsieur le secrétaire d'État, disposez-vous de nouveaux chiffres en ce qui concerne les adoptions depuis le 31 décembre 2008? Comment cette situation s'explique-t-elle? S'agit-il d'un problème relatif au faible nombre de demandes d'adoption par des couples homosexuels? Disposez-vous des chiffres concernant les demandes d'adoption, hors adoption intrafamiliale? S'il ne s'agit pas d'un problème lié au faible nombre de demandes, quelles sont, selon vous, les raisons du non-aboutissement des dossiers d'adoption par des couples homosexuels sachant qu'en la matière il y a des compétences fédérales en ce qui concerne le cadre légal et des compétences communautaires en ce qui concerne les enquêtes.

Pouvez-vous faire le point de la situation?

01.02 **Melchior Wathelet**, secrétaire d'État: Monsieur Baeselen, je me suis permis de poser certaines questions aux Communautés afin de pouvoir vous donner un maximum d'informations. Je pense qu'il s'agit là de la meilleure manière de travailler ensemble.

Les chiffres dont dispose l'autorité centrale fédérale à la date du 1er avril 2009 ne font pas apparaître d'évolution en ce qui concerne les adoptions par les couples homosexuels prononcées par des juges belges. Néanmoins, je tiens à rappeler que les statistiques en matière d'adoptions internes repose sur la communication par les communes des transcriptions de jugements d'adoption. Il faut dès lors tenir compte d'une marge d'erreur car il est certain que des communes oublient malheureusement de remplir cette obligation légale.

À cet égard, l'autorité centrale fédérale a adressé un courrier en août dernier à toutes les communes pour leur rappeler la nécessité de communiquer les avis de transcription. Dès lors, l'évolution des chiffres entre 2007 et 2008 n'est pas nécessairement indicative d'une augmentation des adoptions prononcées en Belgique mais provient peut-être plus du fait que les communes ont davantage transmis les avis de transcription.

En ce qui concerne les données chiffrées, les Communautés m'ont fait savoir que:

- du côté néerlandophone, dix-neuf couples de même sexe sont inscrits en préparation pour une adoption interne non intrafamiliale (seize couples d'hommes et trois couples de femmes) et treize couples de même sexe sont inscrits en préparation pour une adoption internationale (huit couples d'hommes et cinq couples de femmes);

- du côté francophone, quatre couples sont inscrits en préparation, deux couples qui attendent une attribution d'enfant et deux couples qui se sont déjà vu confier un enfant. Un couple est inscrit en préparation pour une adoption internationale. Évidemment, rien ne dit que les couples inscrits en préparation iront jusqu'au bout de la procédure et n'abandonneront pas en chemin, comme malheureusement cela se voit fréquemment.

La raison pour laquelle aussi peu d'adoptions par des couples de même sexe sont prononcées par des juges belges tient essentiellement au fait qu'il y a eu peu de demandes et qu'il y a très peu d'enfants à adopter en Belgique en dehors de l'adoption intrafamiliale. Dès lors, le délai d'attribution d'un enfant en Belgique à des personnes ayant préalablement suivi la préparation à l'adoption est très long et peut malheureusement atteindre trois ans. On aura une meilleure vue d'ensemble dans quelque temps, qui permettra peut-être de définir quelques nécessaires adaptations.

01.03 Xavier Baeselen (MR): Merci, monsieur le secrétaire d'État. Vous n'avez pas les chiffres des demandes qui ont été introduites?

01.04 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Il y a dix-neuf couples inscrits en Flandre plus treize couples pour les adoptions internationales et du côté francophone ...

01.05 Xavier Baeselen (MR): Il s'agit de l'ensemble des demandes existantes sur notre territoire?

01.06 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Oui.

01.07 Xavier Baeselen (MR): Je vous remercie.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

02 Vraag van de heer Raf Terwingen aan de staatssecretaris voor Begroting, toegevoegd aan de eerste minister, en staatssecretaris voor Gezinsbeleid, toegevoegd aan de minister van Werk, en wat de aspecten inzake personen- en familierecht betreft, toegevoegd aan de minister van Justitie over "de erkenning van interlandelijke adopties door de federale centrale autoriteit" (nr. 12564)

02 Question de M. Raf Terwingen au secrétaire d'État au Budget, adjoint au premier ministre, et secrétaire d'État à la Politique des familles, adjoint à la ministre de l'Emploi, et en ce qui concerne les aspects du droit des personnes et de la famille, adjoint au ministre de la Justice sur "la reconnaissance des adoptions internationales par l'autorité centrale fédérale" (n° 12564)

02.01 Raf Terwingen (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, mijn vraag gaat over de invulling die de federale centrale autoriteit geeft aan haar bevoegdheden omtrent het interpreteren van de erkenning van een adoptie. De federale centrale autoriteit moet blijkbaar op het einde van heel de procedure die men moet doorlopen vooraleer de adoptie tot stand komt, nog een toetsing doen. Daar knelt het schoentje soms.

Overeenkomstig artikel 364 van het Burgerlijk Wetboek moet de centrale overheid voor de adoptie die wordt beheerst door het Haags adoptieverdrag en die in het buitenland tot stand is gekomen, daar controleren of de adoptie niet kennelijk strijdig is met de openbare orde. Dat is een duidelijk criterium. In artikel 375, 3, van het Burgerlijk Wetboek gaat het om de adopties die hebben plaatsgevonden in het buitenland en die niet door het Haags verdrag worden beheerst. Daar moet de federale centrale autoriteit instaan voor de naleving van de voorwaarden vervat in artikel 365, 1, en 365, 2, van het Burgerlijk Wetboek. Dat houdt in dat de federale centrale autoriteit onder meer onderzoekt of de adoptie oprechtsgeldige wijze tot stand is gekomen, er niet op gericht is de wet te omzeilen, of het geen schijnadoptie is en of de adoptie die rekening moet houden met de hogere belangen van het kind en met de fundamentele rechten die het op grond van het internationaal recht toekomen, niet strijdig is met de openbare orde.

Voorzitter: Mia De Schampelaere.

Présidente: Mia De Schamphelaere.

Wat is nu het geval? In de praktijk blijkt de federale centrale autoriteit haar bevoegdheden daaromtrent zeer ruim te interpreteren, vooral dan de controle van de openbare orde. Daarom begint ze vaak aan het einde van de hele cyclus nog te onderzoeken of het kind wel adoptabel is en of de vereiste van de subsidiariteit al dan niet werd geëerbiedigd, hoewel dat eigenlijk reeds onderzocht is in het kader van de volledige procedure door de centrale autoriteit van de betrokken gemeenschap, de Waalse of de Vlaamse Gemeenschap.

Met andere woorden, aan het einde van de procedure wordt er opnieuw een soort opportuniteitscontrole gedaan. Bij een aantal betrokkenen leeft het gevoel dat zij daarmee te ver gaat. U zult ook begrijpen dat, wanneer kandidaat-ouders heel die adoptieprocedure hebben doorworsteld en eindelijk aan alle testen en alle criteria, ook aan alle testen van de verschillende autoriteiten op gewestelijk of regionaal niveau, hebben voldaan, het voor hen frustrerend is om vast te stellen dat de federale centrale autoriteit bijna opnieuw een gelijkaardig onderzoek begint te doen.

Ik heb een aantal concrete vragen genoteerd, mijnheer de staatssecretaris.

Ten eerste, op welke rechtsgronden kan de federale centrale autoriteit de erkenning van de adoptie weigeren, enerzijds bij een adoptie die wordt uitgesproken in het buitenland en beheerst door het Haags verdrag, en, anderzijds, bij een adoptie die wordt uitgesproken in het buitenland en niet beheerst wordt door het Haags adoptieverdrag?

Ten tweede, hoeveel erkenningen van adopties in het buitenland werden er uitgesproken, opgedeeld in adopties beheerst door en niet beheerst door het Haags adoptieverdrag? Hoeveel werden er geweigerd door de federale centrale autoriteit sinds de inwerkingtreding van de wet van 24 april 2003?

Ten derde, hoeveel beroepen op grond van artikel 367, §3, werden er tegen voornoemde beslissingen ingesteld? Hoeveel van die beroepen werden gegrond verklaard?

Ten vierde, welke informatie wordt er uitgewisseld tussen de federale centrale autoriteit en de centrale autoriteit van de Gemeenschappen? Hoe verloopt die uitwisseling?

Ten vijfde, overweegt u maatregelen om de bevoegdheden van de federale centrale autoriteit en die van de centrale autoriteiten van de Gemeenschappen dienaangaande te verduidelijken?

02.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijn uitgebreide antwoord is een gevolg van de ingewikkelde materie die verschillende verdragen, wetten en enkele gemeenschappelijke bevoegdheden aan elkaar koppelt. Het is niet gemakkelijk te begrijpen. Ik heb geprobeerd om mijn antwoord op de best mogelijke en duidelijke manier en gedetailleerd te formuleren.

Op uw eerste vraag A kan ik antwoorden dat een adoptie, die krachtens het verdrag van Den Haag tot stand is gekomen, van rechtswege in België wordt erkend als die door de bevoegde autoriteit van de staat van herkomst van het kind conform het verdrag is verklaard. Niettemin mag de adoptie, rekening houdend met het hoger belang van het kind en met de fundamentele rechten die het op grond van het internationale recht toekomen, niet kennelijk strijdig zijn met de openbare orde. Vandaar dat de federale centrale autoriteit, wanneer zij een dossier over een krachtens het verdrag totstandgekomen adoptie in handen krijgt, geen enkele controle uitoefent op de adoptie ten gronde. Zij erkent de adoptie en gaat ervan uit dat de vereiste voorwaarden zijn vervuld. Slechts bij afwezigheid van dat getuigschrift waaruit blijkt dat de adoptie in overeenstemming is met het verdrag van Den Haag of wanneer de adoptie kennelijk tegen de openbare orde zou ingaan, vraagt de federale centrale autoriteit bijkomende inlichtingen aan de bevoegde gemeenschapsautoriteit of aan de bevoegde vreemde autoriteit. Daarbij kan het gaan om zowel door de Gemeenschappen omkaderde adopties als om adopties door adoptanten die vanuit hun vreemde nationaliteit intern adopteren in hun land van herkomst.

Sinds 1 september 2005 werd de erkenning van slechts een krachtens het verdrag totstandgekomen adoptie binnen het kader van een Gemeenschap geweigerd. Daarnaast is de erkenning van een twintigtal in het buitenland uitgesproken en niet door de Gemeenschappen omkaderde adopties geweigerd, ook al waren die tot stand gekomen in staten die het verdrag van Den Haag hebben geratificeerd. Er ontbrak nu eenmaal een bewijsstuk van overeenstemming met het verdrag, of de in dat verdrag omschreven procedures werden niet eerbiedigd, of de voorafgaande voorbereiding werd niet gevolgd, zodat er geen geschikt vonnis tot stand

kwam.

Het gaat hier vooral om adopties door adoptanten die vanuit hun vreemde nationaliteit volgens de in het land van herkomst geldende, interne procedure adopteren, hoewel zij er in werkelijkheid niet feitelijk verbleven.

Wat vraag 1b betreft, kan ik het volgende antwoorden. De erkenningsvoorwaarden van de niet-conventionele adopties worden geregeld in de artikelen 365, 1 en volgende, van het Burgerlijk Wetboek. De federale centrale autoriteit ondervraagt in dat kader gebruikelijk de Belgische of vreemde, bevoegde overheden. Weigeringen om buitenlandse adopties te erkennen zijn gebaseerd op verschillende aspecten van het dossier in zijn geheel. Elementen tot weigering zijn, ik citeer: "Niet-inachtneming van de vormvereisten en procedures, onbevoegdheid van de opsteller van de buitenlandse beslissing, afwezigheid van een voorbereiding, geschikt vonnis en begeleiding door een erkende adoptiedienst of bevoegde, centrale gemeenschapsautoriteit, bedrog tijdens de procedure, omzeilen van de wet, strijdigheid met de openbare orde, rekening houdend met het hoger beroep van het kind en met de fundamentele rechten die het op grond van het internationaal recht toekomen, omzeiling van de wetgeving inzake de nationaliteit of de toegang tot het grondgebied." Ook wanneer er vervalste stukken opduiken, weigert de federale centrale autoriteit de erkenning.

Wat het toezicht op de openbare orde betreft, heeft de federale centrale autoriteit, conform de beginselen van het internationaal recht aangaande de rechten van het kind, rechtspraak ontwikkeld.

Wat uw tweede vraag betreft, sinds 1 september 2005 heeft de federale centrale autoriteit de erkenning van 253 in het buitenland uitgesproken adopties geweigerd. Met uitzondering van een conventionele adoptie in Burundi gaat het alleen om niet-conventionele en niet door de Gemeenschappen omkaderde adopties.

Ik kom dan bij uw derde vraag. In 38 Franstalige adoptiedossiers inzake 57 kinderen en in 11 Nederlandstalige dossiers inzake 17 kinderen is een beroepsprocedure ingesteld.

Tot dusver zijn vier beroepen inzake vijf kinderen ongegrond verklaard, één beroep was onontvankelijk en drie dossiers betreffende zes kinderen zijn ontvankelijk verklaard. De andere beroepen zijn nog hangende.

Wat de informatie-uitwisseling tussen de centrale autoriteiten betreft, zijn de criteria van de federale centrale autoriteit en de Gemeenschappen bekendgemaakt, zodra hierover rechtspraak is ontstaan. De rechtspraak is in mei 2008 zelfs in het Journal des tribunaux gepubliceerd.

Om de in de vraag aangehaalde moeilijkheden te voorkomen, is het aan te raden dat de centrale autoriteiten elkaar zo vroeg mogelijk in de procedure inlichtingen verstrekken, onder meer bij moeilijke gevallen en voor er tot begeleiding wordt besloten. De centrale gemeenschapsautoriteit heeft de mogelijkheid om de federale centrale autoriteit te raadplegen over het dossier, maar ook over haar ervaring met adopties in het betrokken land, wanneer het om een land gaat waarmee de Gemeenschap niet gewoon is om samen te werken.

Op uw laatste vraag kan ik u antwoorden dat er een vergadering is gepland met de beleidscel van de minister van Justitie, met die van de ministers die op gemeenschapsniveau bevoegd zijn voor het gezinsbeleid alsook met mijn beleidscel, om de bevoegdheden te bespreken en te verduidelijken, indien dat nodig blijkt.

Ik wil beklemtonen dat het van belang is dat de diverse autoriteiten in een geest van openheid functioneren en dat ze erom bekommerd zijn dat interlandelijke adopties altijd aan het hoger belang van het kind tegemoetkomen, met inachtneming van de fundamentele rechten die het krachtens het internationaal recht zijn toegekend.

02.03 Raf Terwingen (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, ik wil u hartelijk danken voor de cijfers die u hebt gegeven, die eigenlijk een geruststelling zijn in dit geval. De signalen die door ons werden opgevangen, waren veeleer van die aard dat men het gevoel kreeg dat de federale centrale autoriteit haar boekje te buiten ging. Ik wil het met alle respect zeggen, maar men zou te ver gaan in het heronderzoeken van de dossiers. U hebt heel goed de rechtsgronden en de krijtlijnen geschetst van de bevoegdheid van de federale centrale autoriteit. Ik twijfel er ook niet aan dat de vraag in die zin zal worden geïnterpreteerd door de autoriteiten, naarmate dat bijkomende duidelijkheid kan creëren.

Het is ook zeer belangrijk dat er contacten zijn tussen het regionale en federale niveau. Dat is het verhaal

van de niet-homogeniteit van bevoegdheden, waarover ik hier niet zal uitweiden. Dat zou hier een oplossing kunnen zijn, maar ik denk dat het nu niet aan de orde is.

U hebt alleszins duidelijk gemaakt dat de eerste verontrustende signalen die we daarover kregen, misschien overroepen zijn. De cijfers zijn er. U hebt de beroepen opgesomd. Dat is een geruststelling.

Ten tweede hebt u heel duidelijk opnieuw de krijtlijnen geschetst waarbinnen de autoriteiten, of toch minstens de federale centrale autoriteit, waarover u iets te zeggen hebt, moeten werken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de staatssecretaris voor Begroting, toegevoegd aan de eerste minister, en staatssecretaris voor Gezinsbeleid, toegevoegd aan de minister van Werk, en wat de aspecten inzake personen- en familierecht betreft, toegevoegd aan de minister van Justitie over "de oprichting van een familierechtbank" (nr. 12755)

03 Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu au secrétaire d'État au Budget, adjoint au premier ministre, et secrétaire d'État à la Politique des familles, adjoint à la ministre de l'Emploi, et en ce qui concerne les aspects du droit des personnes et de la famille, adjoint au ministre de la Justice sur "la création d'un tribunal de la famille" (n° 12755)

03.01 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, u hebt de familierechtbank al kort aangehaald in de vergadering van de subcommissie Familierecht vanmiddag.

Ik wil u hier vandaag confronteren met uw belofte tijdens de bespreking die we in december 2008 hebben gevoerd. U hebt toen gezegd dat u begin dit jaar met een concreet voorstel zou komen om per arrondissement een familierechtbank op te richten. De oprichting van een familierechtbank werd al verschillende keren aangekondigd onder verschillende regeringen door verschillende ministers of staatssecretarissen. Ook in uw beleidsnota van april 2008 werd die oprichting in het vooruitzicht gesteld.

U hebt gezegd dat er een werkgroep werd opgericht met deskundigen die bij uw weten in oktober en december 2008 zijn samengekomen. U hebt begin februari 2009 in de media tamelijk uitvoerig aangekondigd dat u de raadpleging en de voorbereidende onderzoeken nog wilde voortzetten om een breed draagvlak te vinden voor een precieze aflijning van welke bevoegdheden nu precies bij die op te richten familierechtbank zouden komen en welke bij de vrederechter zouden blijven.

Er is ook een e-colloquium geweest tussen 6 februari en 6 maart en er werd een echt colloquium gehouden op de Heizel tussen 13 en 15 maart. Als dat allemaal achter de rug was, zou u naar het Parlement komen met een voorstel.

Ik wil u vandaag vragen of u al duidelijker kan zijn op het vlak van de timing.

Ten eerste, wanneer denkt u hier met een voorstel te kunnen komen?

Ten tweede, werden er al politieke beslissingen genomen? Het gaat dan vooral over het niveau waarop die politierechtbank komt: eerste aanleg, vredegericht, enzovoort.

Ten derde, wat heeft het overleg in de werkgroep met deskundigen opgeleverd? Is die werkgroep nog altijd bezig? Welke punten moeten eventueel nog worden uitgeklaard?

Ten vierde, wat is uw evaluatie van het e-colloquium en van het colloquium op de Heizel?

03.02 Staatssecretaris Melchior Wathelet: Mevrouw de voorzitter, mevrouw Lahaye-Battheu, de oprichting van de familierechtbank is een project waaraan de minister van Justitie en ikzelf nauw samenwerken.

Deze hervorming kadert in de gezamenlijke reorganisatie van het gerechtelijk landschap. Het gaat voornamelijk om een vereenvoudiging van de procedure teneinde deze coherenter en operationeler te maken en tegelijkertijd het nabijheidsprincipe ten behoeve van de rechtszoekende te respecteren.

De regering heeft de intentie om een wetsontwerp in te dienen in de loop van de huidige legislatuur. De

oprichting van een familierechtbank is een langdurig project dat belangrijke voorbereiding en overleg met de beroepsmensen ter zake vereist.

Verscheidende werkgroepen werden opgericht, samengesteld uit onder meer magistraten, advocaten, universiteitsprofessoren, juristen van de FOD Justitie en de eigen beleidscellen van de minister van Justitie en van mijzelf.

Deze groepen bekijken specifieke thema's zoals de verdeling van de bevoegdheden tussen de vrederechters en de rechtbank van eerste aanleg, zelfs de verdeling van bevoegdheden binnen de familierechtbank, de zittingen met gesloten deuren – ik weet dat dit nu een heel belangrijk thema is –, persoonlijke verschijning van de partijen, de verzoening en de bemiddeling alsook het horen van de minderjarigen.

In functie van het resultaat van de momenteel lopende werkzaamheden zal ik met de minister van Justitie de politieke beslissingen nemen die wij aldus nodig zullen achten voor een hervorming die wij wensen door te voeren. Ik neem deel aan de volgende voltallige vergadering op de dertigste april in aanwezigheid van de minister van Justitie, waarna het werk zal worden verdergezet. De objectieven van die verschillende werkgroepen waren heel precies met heel concrete vragen en met heel concrete voorstellen. Dat zal allemaal samengevat worden op de vergadering van de dertigste april.

De evaluatie van die colloquia vond plaats tijdens het Gezins salon van de dertiende tot de vijftiende maart en kan als volgt worden samengevat. Ik geef u de samenvatting van de verschillende mensen die hun mening hebben gezegd. Dat is de meerwaarde dat zo'n colloquium moet meebrengen.

Er was een grote meerderheid, zelfs bijna een consensus omtrent de oprichting van familierechtbanken op het niveau van de rechtbank van eerste aanleg. Er waren natuurlijk mensen die nog bevoegdheden bij de vrederechter wilden laten, maar dat het moest gebeuren op niveau van eerste aanleg, daaromtrent was er bijna unanimitéit.

Een tweede grote conclusie was het belang van de bemiddeling. In familiezaken wordt voornamelijk erkend door de bemiddelaars zelf dat de rechtzoekenden te weinig beroep doen op de bemiddeling, aangezien de bemiddelaar onvoldoende op de hoogte is en bijgevolg te vaak in een juridisering van de familieconflicten terecht komt. Een mentaliteitswijziging en een betere informatieverstrekking zijn wat dit betreft noodzakelijk. Dat is al iets dat wij hebben willen invoeren in de onderhoudsbijdrage.

Ten derde, de schriftelijke procedure zou kunnen worden aangewend om de rechtbanken te ontlasten.

Ten vierde, het advies van het openbaar ministerie blijft vaak noodzakelijk in familieconflicten en vooral wanneer het gaat over kinderen.

Dat zijn de vier grote lijnen die te vinden waren tijdens dit colloquium. Ik ga akkoord met het feit dat het bij eerste aanleg moet gebeuren en met het feit dat de bemiddeling beter bekend moet worden. Over de schriftelijke procedure hebben wij ook verschillende vragen voor onze werkgroep op tafel gelegd. Ook met het laatste punt ga ik ermee akkoord dat men de manier waarop het openbaar ministerie zijn advies geeft, misschien moet verduidelijken en vergemakkelijken, maar wanneer het gaat over kinderen moet het advies nog steeds van het openbaar ministerie komen. Dat is meer dan noodzakelijk.

03.03 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Ik dank de staatssecretaris voor deze stand van zaken. Eigenlijk komt uw antwoord erop neer dat u nog aan het onderhandelen bent en dat er op 30 april een voltallige vergadering plaatsvindt. Is dat er een in de rij of is het de bedoeling dat het een van de laatste wordt?

03.04 Staatssecretaris Melchior Wathelet: (...) (zonder micro)...

03.05 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Goed, dat is heel duidelijk.

03.06 Staatssecretaris Melchior Wathelet: (...) (zonder micro)

03.07 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): U hebt ook een aantal punten opgesomd uit de evaluatie van het colloquium. Is er daar een document van? Dat zou mij wel interesseren. Ik dank u.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van mevrouw Sabien Lahaye-Battheu aan de minister van Justitie over "de bevoegdheden van de penitentiaire beampten" (nr. 12052)

04 Question de Mme Sabien Lahaye-Battheu au ministre de la Justice sur "les compétences des agents pénitentiaires" (n° 12052)

04.01 Sabien Lahaye-Battheu (Open Vld): Mijnheer de minister, mijn vraag is eigenlijk al een hele tijd geleden ingediend en kaderde toen in het actuele debat over de bevoegdheden van de penitentiaire beampten en de knelpunten ter zake naar aanleiding van een aantal ontsnappingen, onder andere in Ittre. Ik som er een drietal op.

Cipiers verliezen bijvoorbeeld hun bevoegdheden buiten de gevangenis, mogen de achtervolging niet inzetten bij een ontsnapping van gedetineerden. Een ander knelpunt is dat ze te weinig verdedigingsmogelijkheden zouden hebben om te gebruiken bij incidenten. Nog een knelpunt bestaat erin dat hoewel via de wet-Dupont aan penitentiaire beampten de mogelijkheid werd toegekend om rechtstreekse dwangmaatregelen te nemen ten aanzien van balorige gedetineerden, het KB dat die dwangmaatregelen concreet moet invullen, nog altijd niet zou zijn uitgevaardigd.

Het directoraat-generaal werkt in het kader van een betere veiligheid in de gevangenissen aan een aantal concrete projecten, bijvoorbeeld een evaluatie van de verbeterde opleiding voor penitentiaire beampten en ook aan infrastructurele aanpassingen, zoals het verder installeren van camera's in de gangen.

Ik zou u volgende vragen willen stellen. Overweegt u een mogelijkheid om de bevoegdheden van de cipiers uit te breiden, ook buiten de gevangenis, door hen toe te laten de achtervolging in te zetten?

Overweegt u de verdedigingsmogelijkheden van de penitentiaire beampten uit te breiden? Zo ja, op welke manier?

Derde vraag gaat over het KB dat nog altijd moet worden genomen. Wanneer zal dat gebeuren?

Aan welke projecten werkt het directoraat-generaal om de veiligheid in de gevangenissen te garanderen? Wat is de timing per project?

Ten slotte, kunt u oplijsten welke maatregelen de afgelopen jaren zijn genomen om de veiligheid op dat punt te verbeteren?

04.02 Minister Stefaan De Clerck: Collega, op het ogenblik bestaan er geen plannen om penitentiaire beampten de bevoegdheid te geven gedetineerden die ontsnappen buiten de gevangensmuren, te blijven achtervolgen. Dat is niet de ambitie en ik denk niet dat het ooit de ambitie zal zijn. Uiteraard moet u een onderscheid maken tussen de onmiddellijke omgeving, de parking en dat soort dingen, maar het principe moet duidelijk worden herhaald. De geest van de basiswet is trouwens duidelijk: penitentiaire beampten hebben het recht en mogelijkheden om dwangmiddelen te gebruiken, maar binnen de inrichting. Het desbetreffende hoofdstuk van de basiswet is ook in werking getreden. Dat is wettelijk ook zo bepaald.

Het penitentiair bestuur werkt nu aan een grondige evaluatie van het gebruik van de dwangmiddelen en de interventieprocedures bij incidenten, omdat er een paar problemen zijn geweest, onder andere in verband met het gijzelnemen van personen. Een en ander moet dus worden geëvalueerd. De basiswet schrijft niet voor dat er een specifiek KB moet worden uitgevaardigd om de dwangmaatregelen te concretiseren. Er is een omzendbrief van 11 januari 2007 die de controleregels aangeeft die moeten worden nageleefd als er rechtstreekse dwang wordt toegepast. We bekijken die omzendbrief nu en we zullen hem wellicht actualiseren en preciseren welke dwangmogelijkheden gebruikt mogen worden, welke verdedigingsmogelijkheden er kunnen zijn en wat de procedures zijn in geval van dwang. We zijn daaromtrent nieuwe teksten aan het voorbereiden. Als er nieuwe teksten komen, zullen we ook een aangepaste opleiding uitwerken.

Het is onmogelijk om alle projecten en werken inzake veiligheid op te sommen die reeds zijn uitgevoerd of gepland. Wel kan ik overleggen dat er wekelijks overleg is – ik heb dat vanmorgen ook al in een andere

context aangebracht – tussen de beleidscel Justitie, die van de minister van Financiën, de Regie der Gebouwen en het directoraat-generaal EPI, dus de penitentiaire inrichtingen. Tijdens het overleg worden de behoeften van Justitie inzake infrastructuur- en veiligheidswerken geanalyseerd en geprioritariseerd. De beveiligingswerken kunnen betrekking hebben op de vervanging van celramen en celdeuren, beveiliging van de wandeling, het voorzien van perimeterdetectie, beveiliging van de bezoeksalen en camerabewaking. Het actualiseren van de camerabewaking komt op verschillende plaatsen zeker in aanmerking. Het gaat om werken die in vele inrichtingen hebben plaatsgevonden, plaatsvinden of zullen plaatsvinden. De volledige lijst kan altijd worden gevraagd aan de minister van Financiën of de Regie der Gebouwen.

Veiligheid gaat trouwens niet alleen over de infrastructuur of wat men noemt de statische veiligheid. Daartegenover staat de dynamische veiligheid, die even belangrijk is. Hierbij wordt de aandacht gevestigd op de communicatie, het regime van de gedetineerden, de dagbesteding, agressie- en conflictbeheersing enzovoort. Ook het opmaken en correct uitvoeren van veiligheidsbrochures is belangrijk. Zo zijn er recent maatregelen genomen om ontsnappingen via persoonsverwisseling tegen te gaan, die al succes hebben opgeleverd. Ook bij de opleiding van de medewerkers wordt er veel aandacht besteed aan die punten. Nieuwe penitentiaire beampten krijgen opleiding inzake veiligheidsprocedures, fouilleren, communicatievaardigheden enzovoort. Ik wil ook benadrukken dat ik aan de opleiding heel veel aandacht besteed. Ik hecht er heel veel belang aan. Ze kan nog worden uitgebreid en er zal bijzondere aandacht worden besteed aan de veiligheidsprocedures, zeker wanneer die in de toekomst worden uitgebreid of aangepast.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Bruno Tuybens aan de minister van Justitie over "het wetsontwerp rond de gouden parachute" (nr. 12206)

- de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "de voortgang van het wetsontwerp tot beperking van de gouden handdruk" (nr. 12217)

- de heer Bruno Tuybens aan de eerste minister, aan de minister van Justitie en aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "de gerapporteerde ontslag- en vertrekpremies bij Fortis" (nr. 12458)

05 **Questions jointes de**

- M. Bruno Tuybens au ministre de la Justice sur "le projet de loi relatif au parachute doré" (n° 12206)

- M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur "l'état d'avancement du projet de loi visant à limiter les parachutes dorés" (n° 12217)

- M. Bruno Tuybens au premier ministre, au ministre de la Justice et au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "les primes de licenciement et de départ chez Fortis telles qu'elles sont inscrites dans le rapport annuel" (n° 12458)

05.01 **Bruno Tuybens** (sp.a): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag dateert van 25 maart. In antwoord op een eerdere parlementaire vraag over het advies van de Raad van State inzake het wetsontwerp over gouden parachute, stelde u in deze commissie op 11 februari dat u in de eerstkomende dagen of weken zou beschikken over een aangepaste tekst waarmee u naar de regering zou gaan voor overleg.

Op 25 maart schreef ik in mijn vraag dat wij intussen zes volle weken verder waren. Als ik goed kan tellen zijn wij nu bijna tien volle weken verder. Vandaar natuurlijk de vraag of u nu over het aangepaste ontwerp beschikt?

Tegen welke datum wil de regering het aangepaste ontwerp aan de Kamer voorleggen?

Daaraan gekoppeld is de vraag geagendeerd die ik stelde op 1 april. Die gaat specifiek over de gerapporteerde vertrekpremies bij Fortis. Fortis publiceerde de week daarvoor, eind maart, zijn jaarverslag en had bovendien aangekondigd dat het aan de voormalige CEO, de heer Votron, in het voorbije jaar een vertrekpremie had uitbetaald van 6,3 miljoen euro. Naast een jaar basiswedde ontving hij een bonus van 2,5 miljoen euro wegens het overnemen van ABN Amro, koste wat kost en tegen alle economische logica en ethische principes in. Daarbij werden de belangen van klanten en personeel wel aan diggelen geslagen, maar goed, de bonus van 2,5 miljoen euro was verworven.

Bovendien ontving de heer Votron 1,9 miljoen euro, puur op basis van de tijdelijke verhoging van de aandelenkoers tot zijn vertrek, zonder enig ander kwaliteitscriterium. Van die verhoging van de aandelenkoers is sinds zijn vertrek niet veel meer overgebleven, zoals wij allen weten.

De conclusie is dat niemand in ons land zo royaal werd uitbetaald op het ogenblik dat hij werd aangemaand om te vertrekken. Ik meen dat wij het met elkaar eens zijn dat dit een volstrekt onaanvaardbare praktijk is.

Vandaar dat ik antwoord wou op de volgende vragen.

Ten eerste, ik heb begrepen, mijnheer de minister, dat zowel u als de minister van Economie eind maart bijzonder straffe uitspraken hebben gedaan over het onethische gehalte van dergelijke vertrekpremies. Zal de regering, naar het voorbeeld van het buitenland, de ongeoorloofd uitbetaalde bonussen voor ceo's terugschroeven? In onder meer de Verenigde Staten is de Staat tussenbeide gekomen bij de bedrijven om de uitbetaalde bonussen of ontslagpremies effectief terug te vorderen.

Ten tweede, hoe zit het met het wetsontwerp omtrent de gouden parachute?

Ten derde, wat is het standpunt van de regering met betrekking tot de diverse wetsvoorstellen rond de gouden parachutes? Die zijn reeds sinds juli vorig jaar geagendeerd in de commissie voor het Handelsrecht. Wij zijn op 11 februari in de commissie voor de Justitie overeengekomen dat die wetsvoorstellen ook naar de Raad van State zouden worden gestuurd. Op welke datum werden deze aan de Raad van State overgemaakt en onder welk regime? Mogen wij het antwoord verwachten binnen de maand, zoals gebruikelijk, of niet? Wij zijn daarover volledig in het ongewisse, maar wellicht weet u meer daarover te vertellen zodat wij de parlementaire werkzaamheden over de wetsontwerpen en de wetsvoorstellen kunnen aanvatten.

Ten slotte, in het kader van de bonussen en de gouden parachute hebt u op 11 februari in de commissie voor de Justitie gesproken over een aantal voorstellen die op vrijwillige basis naar voren zouden komen. In het ledenblad van het VBO, VBO Forward, van deze week, lees ik een uitspraak van de secretaris-generaal van het VBO. Daarin wordt gezegd dat men onder meer het probleem van de gouden parachute bij de basis wil aanpakken. Men stelt beursgenoteerde bedrijven voor meteen bij de ondertekening van het contract de ontslagvergoeding voor toplui te beperken tot twaalf maanden. Daarbij wordt zowel met het vaste als met het variabele loon rekening gehouden. Dat is een verklaring van Philippe Lambrecht.

Natuurlijk weten u en ik dat in het kader van de corporate governance code de premisse van comply or explain altijd geldt. Dat betekent dat het bedrijf zelfs dan nog niet voet bij stuk houdt. Dat is uiteraard niet het probleem bij de basis aanpakken. Het probleem bij de basis aanpakken lijkt mij er uitsluitend in te bestaan dat er ter zake een wetgevend initiatief komt. Daarom vraag ik u naar de stand van zaken.

05.02 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le ministre, il y a quelques semaines nous avons fait le point dans cette commission au sujet de l'avis du Conseil d'État sur le projet de loi sur les parachutes dorés. Vous aviez cité quelques pistes de travail, promettant une réponse rapide quant aux pistes privilégiées par le gouvernement en la matière. Depuis lors, on attend toujours.

Cette question continue de faire les titres de l'actualité financière, au plan international comme en Belgique. Il suffit de citer les dossiers Fortis ou l'indemnité accordée à M. Miller suite à son départ de Dexia. Ces montants ne peuvent que nous interpeller. Apporter réponse à cette question est une première étape dans les réformes à opérer en matière financière.

Monsieur le ministre, pouvez-vous me dire quel est l'état d'avancement des travaux du gouvernement en vue de la prise en compte de l'avis du Conseil d'État sur le projet de loi "parachutes dorés"? Quelles sont les hypothèses de travail privilégiées par le gouvernement? Dans quel délai le parlement sera-t-il saisi de ce projet?

05.03 Minister Stefaan De Clerck: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik kan u bevestigen dat ik inmiddels over een nieuw ontwerp van tekst beschik.

J'avais annoncé l'élaboration d'un nouveau texte après l'avis rendu par le Conseil d'État. Ce nouveau texte est une combinaison de deux solutions que j'avais déjà présentées auparavant, à savoir la responsabilisation des actionnaires et l'application du "Belgian corporate governance code", qui a été

approuvé et publié le 12 mars dernier.

Ik heb onmiddellijk een nieuw ontwerp gemaakt. De Raad van State heeft een probleem gemeld en wij hebben dat aangepast. In dat ontwerp is de corporate governance code als element meegenomen, om daarnaar te kunnen verwijzen. Ik heb dus in eerste instantie gewacht tot dat was gepubliceerd. Ik weet niet of u die tekst hebt. Zo niet kan die uiteraard worden gekopieerd. Daarin staat de "severance pay". Het is allemaal in het Engels opgesteld. Ik citeer: "Any contractual arrangement made with the company or the subsidiaries should not exceed 12 months basic and variable remuneration." Onderaan staat het volgende: "The contract should specify that the severance package should neither take account of variable remuneration nor exceed 12 months basic remuneration if the departing ceo or executive manager did not meet the performance criteria referred to in the contract."

Met andere woorden, het gaat om twaalf maanden vast en variabel loon. Als men niet aan de beoogde criteria heeft voldaan, is het maximaal twaalf maanden. Dat is de tekst. Ik heb de verwijzing daarnaar mee opgenomen in het ontwerp.

Ten eerste kan de problematiek van de excessieve afscheidsvergoedingen worden bekeken in het kader van de bepalingen van de ontwerptekst, waarover ik nu beschik. Daarin wordt immers een bepaalde transparantie in de remuneratie van de top gecreëerd en wordt inspraak gegeven aan de aandeelhouders. Het ontwerp bepaalt namelijk dat beursgenoteerde ondernemingen en de raad van bestuur een remuneratiecomité moeten oprichten, dat uit een meerderheid van onafhankelijke bestuurders bestaat. Dat remuneratiecomité is verantwoordelijk voor het opstellen van een remuneratieverslag. In de tekst van het ontwerp wordt duidelijk aangegeven wat er zeker in dat verslag moet worden vermeld. Het ontwerp bepaalt bijvoorbeeld expliciet dat de contractuele bepalingen omtrent beëindigingsvergoedingen in het remuneratieverslag moeten worden bekendgemaakt. Het voorontwerp bepaalt ook dat de aandeelhouders het recht krijgen apart te stemmen over het remuneratieverslag.

Daardoor worden de aandeelhouders bevoegd om het remuneratieverslag goed of af te keuren. Op basis hiervan wordt aan de aandeelhouders een mogelijkheid van toezicht en controle ter beschikking gesteld.

Le projet de loi exige également des entreprises cotées en bourse qu'elles indiquent clairement dans leur rapport annuel un code de corporate governance, ou code de bonne gestion d'entreprise, qu'elles appliquent. Le but est d'obliger ces entreprises à appliquer le code de corporate governance belge et, si ce n'est pas le cas, à expliquer pourquoi elles s'en écartent partiellement. Il s'agit du problème qui revient toujours du "comply or deny".

Le "Belgian corporate governance code" tel que publié le 12 mars 2009 contient dans sa nouvelle version 2009 une disposition concernant la limitation des indemnités de départ des chefs d'entreprise et des autres membres de la direction.

De huidige Belgische corporate governance code voorziet dus in die beëindigingsvergoeding van twaalf maanden vaste en variabele vergoeding, met de mogelijke uitzondering van achttien maanden vaste en variabele vergoeding in de reeds vooraf bepaalde gevallen en een beperking tot twaalf maanden indien men aan de vooropgestelde criteria of eisen niet heeft voldaan. Nu is het IKW-overleg lopende over die teksten.

Wij zijn voortdurend in overleg met de andere kabinetten om te kijken op welke manier wij op die basis tot een akkoord kunnen komen. Er zijn daarbij twee nieuwe elementen die wij hebben ingebracht.

Ten eerste, er komt een bijkomende studie in verband met de wijze waarop beperkingen kunnen worden opgelegd als de Belgische Staat zijn aandeelhouderschap heeft gevestigd of contractuele afspraken heeft gemaakt met financiële waarborgen et cetera. Op welke manier kan dus de overheid als aandeelhouder rechtstreeks interveniëren? Het is immers een hypothese die uiteraard meer dan ooit van toepassing is. Het betreft niet het pure wettelijke, statutaire. Het is wat er kan vanuit de houding van de Belgische Staat als aandeelhouder of als contractueel verbondene, door waarborgsystemen en dergelijke meer. Wat kunnen de eisen zijn die daarbovenop worden opgelegd?

Ten tweede, ik heb nu een bijkomende studie opgevraagd om te kijken wat er overal in Europa aan het gebeuren is. De materie beweegt nu immers overal in Europa. Frankrijk heeft bijkomende initiatieven aangekondigd. Er zijn ook in Nederland debatten. Er zijn Europese vergaderingen. Er zijn voortdurend ontmoetingen. Er is een Europese tekst in voorbereiding waarbij de materie Europees zou worden geregeld,

hetgeen ik in het verleden ook reeds had aangekondigd. Het fenomeen wordt dus voortdurend gevolgd en gemonitord.

De stand van zaken vandaag de dag is de volgende. Er lopen IKW-vergaderingen op basis van een vaste tekst, inbegrepen een verwijzing naar de corporate governance code. Twee elementen zijn daar bijgevoegd. Er is de lopende studie over de Belgische Staat als aandeelhouder. Daarnaast zijn er de voortdurende rechtsvergelijkende studie en Europese referenties hoe daar bijkomende mogelijkheden worden gecreëerd om problemen zoals die waarmee wij in België moesten afrekenen, kunnen oplossen.

Ik kom dan aan de vraag over de bedragen die werden uitgekeerd aan de heer Votron. De cijfers zijn bekend. U verwijst naar de media, naar de 6,3 miljoen. U zult dat ook wel willen nakijken in de verslagen van Fortis, in de geconsolideerde jaarrekening. Ik kan ze u desgevallend geven. Dat is niet alleen het bedrag als opstapvergoeding. Daarin zijn ook zijn normale vergoedingen inbegrepen.

De man heeft inderdaad een overeenkomst gemaakt dat hij een stuk betaling zou krijgen voor de overname van ABN Amro. Dat is gefixeerd contractueel met stijgende aandelenwaardes. Hij heeft daar ook een bedrag gekregen. Dat is een ander onderdeel.

Ik wil ook laten opmerken dat de eigenlijke vertrekpremie van de heer Votron bestaat, volgens de documenten, die consulteerbaar zijn, uit de eenmalige uitbetaling van zijn vaste jaarvergoeding. Dat is een bedrag van 1,3 miljoen. Dat is dus nog wel consistent. Het gaat echter om een vergoeding van één jaar of twaalf maanden. Dat moet even onderscheiden worden.

De Stock Appreciation Rights werden toegekend op basis van een in 2004 afgesloten overeenkomst tussen Fortis en de heer Votron, beide rechtspersonen die deze overeenkomst geldig konden afsluiten. De heer Votron ontving een bijkomende vergoeding voor de stijging van de waarde van de aandelen voor de periode van 20 september 2004 tot 29 april 2008. Het gaat om een variabele contractuele vergoeding. De bonus die de heer Votron met betrekking tot ABN Amro heeft ontvangen, wordt ook in de jaarrekeningen van het boekjaar 2007 vermeld.

Op deze informatie heb ik geen commentaar. Wel is het zo dat wij hier vorige keer hebben beslist dat alle wetsvoorstellen omtrent andere pistes zijn verstuurd naar de Raad van State. Wij moeten uiteraard wachten op deze adviezen, die kunnen dienen als element van appreciatie in de juridische beoordeling van de alternatieve pistes. In een rechtsvergelijkende studie is te zien dat bepaalde van die pistes in de ons omringende landen worden onderzocht. Het advies van de Raad van State is een nuttig element in de eindbeoordeling.

05.04 Bruno Tuybens (sp.a): Mijnheer de minister, ik herinner u eraan dat de voormalige premier Leterme en uw voorganger, de heer Vandeuren in september en oktober, en ik wil mijn woorden, moord en brand hebben geschreeuwd omdat aan de heer Mittler een zeer hoge vergoeding was uitgekeerd. Toen werd met zoveel woorden aangekondigd dat de regering daar paal en perk zou aan stellen. Er zou een wet worden goedgekeurd in het Parlement om de gouden parachute effectief te plafonneren.

Ik begrijp uit uw nieuw ontwerp dat u de aandeelhoudersresponsabilisering zal proberen te verhogen en de corporate governance code een bepaalde wettelijke verankering te geven. Maar de wettelijke verankering van de corporate governance code is niet afdwingbaar. Deze wet is een lege doos. Het principe 'comply or explain' blijft gelden, ook als u dat wettelijk verankert. Het is, zoals de corporate governance code, een lege doos behalve dan voor zij die zich de moeite hebben getroost om daaraan uitvoering te geven. Niets is afdwingbaar. Het is gemakkelijk voor bedrijven om de corporate governance code te volgen, zolang zij maar uitleggen waarom zij bepaalde dingen niet doen. Dat is jammer genoeg een praktijkervaring. Het is ook jammer dat de regering blind in die val trapt. Het staat haaks op de uitspraken van de beide heren van uw politieke partij die toen moord en brand hebben geschreeuwd en een plafonnering eisten.

Met andere woorden, tussen droom en daad staat er duidelijk bijzonder veel tussenin, in de weg. De aankondigingpolitiek van de regering Leterme blijkt dus nu verder gezet te worden door een aankondigingpolitiek van de regering Van Rompuy met u als lid ervan. Ik kan dat alleen maar vaststellen. Het is gewoon zo. Het is niet anders dan zo. Moord en brand, we gaan het wettelijk regelen, het resultaat is een lege-doos-wet die u naar voren zal brengen en waar bijzonder weinig en lauwe interesse voor zal zijn. De facto zal niets veranderen, zullen de ontslagvergoeding aan Mittler, aan Votron en aan anderen niet veranderen, in België zal niets veranderen. Dat is duidelijk de conclusie die de regering trekt. Men kan dat

uiteraard alleen maar betreuren, zoveel is duidelijk.

05.05 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le ministre, avant de répliquer, je voudrais obtenir une précision au sujet du texte dont vous avez exposé les principes. Est-ce un texte qui porte votre seule responsabilité ou a-t-il été approuvé par le gouvernement?

05.06 Stefaan De Clerck, ministre: C'est un texte de base qui est en discussion au sein du gouvernement.

05.07 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Donc, il ne fait pas encore l'objet d'une approbation par le gouvernement. Sur le contenu, je pense qu'au-delà des remarques du Conseil d'État, on continue de se tromper en misant uniquement sur les démarches volontaires des entreprises et les codes de bonne conduite qui ont effectivement montré leurs limites dans la crise financière actuelle - je ne parlerais pas du code Lippens - et également en se fixant sur un montant équivalent à un salaire annuel. Dans ce cas, les plafonds explosent.

Fortis et Dexia qu'on a cité sont deux exemples. On parle de montants de 800.000 ou de plus d'un 1 million d'euros en ce qui concerne l'équivalence d'une année de salaire. Ce sont des montants beaucoup trop élevés.

05.08 Stefaan De Clerck, ministre: C'est 12 mois.

05.09 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Nous avons déposé une proposition de loi qui fixe un montant qui est beaucoup plus bas plutôt que de fixer cette durée.

Parce que si on regarde les salaires annuels accordés à ces patrons d'entreprise, ils dépassent tous les plafonds. Ce sont des solutions qui ont été adoptées par d'autres pays en Europe mais également par le Congrès des États-Unis. Nous avons déposé cette proposition de loi - Mme la présidente peut nous le confirmer - qui a été envoyée au Conseil d'État pour avis.

Nous espérons avoir rapidement l'avis du Conseil d'État. Nous espérons également que ce texte que nous avons produit puisse inspirer et réorienter les travaux du gouvernement. Ce qui devait être la première étape d'une réforme en matière financière va dans la mauvaise direction et est totalement insuffisant à nos yeux.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

06 Question de M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur "l'augmentation de population à la prison d'Andenne et le préavis de grève déposé" (n° 12419)

06 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "de stijging van de populatie in de gevangenis van Andenne en de stakingsaanzegging die werd ingediend" (nr. 12419)

06.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Madame la présidente, monsieur le ministre, fin mars, avant la double évocation sur laquelle je reviendrai ultérieurement, la tension à la prison d'Andenne est à nouveau montée d'un cran. En effet, l'annonce de l'arrivée de 12 détenus supplémentaires a donné lieu au dépôt d'un préavis de grève des agents pénitentiaires.

Voici quelques semaines, vous annonciez que l'augmentation prévue de la population à Andenne était la conséquence d'une sous-population. Vous avez cité le chiffre de 381 détenus au 17 février 2009. Les agents pénitentiaires parlent, quant à eux, de passer de 408 à 420 détenus. Tenant compte du fait que la capacité carcérale d'Andenne est de 396 places, je m'interroge sur la pertinence de cette décision d'augmenter encore la population, ce qui obligerait à placer deux détenus par cellule et augmenterait la tension dans cette prison.

Monsieur le ministre, il semblerait que vous souhaitiez faire de 'l'overbooking'! Il se peut que certaines cellules soient libres pour quelques jours, à l'occasion de l'hospitalisation d'un détenu ou de son transfert vers une autre prison pour comparaître. Néanmoins, il ne s'agit pas là de places vacantes.

Monsieur le ministre, confirmez-vous les chiffres cités par les délégués syndicaux de la prison d'Andenne, faisant passer le nombre de détenus de 408 actuellement à 420?

Le cas échéant, comment seront "casés" ces nouveaux détenus? L'ajout de lits dans des cellules de 10m² prévues pour un seul détenu constitue-t-il une solution satisfaisante selon vous? Qu'a-t-on mis en place pour appréhender les futurs mouvements d'entrée et sortie de détenus, afin de garantir une occupation optimale de la prison à Andenne comme ailleurs et éviter les périodes de sous-capacité ensuite compensées par une surcapacité? Le cadre des agents sera-t-il renforcé en conséquence de l'augmentation de la population pénitentiaire? Avez-vous prévu à court terme une rencontre avec les représentants syndicaux du secteur des prisons? Comptez-vous, comme votre prédécesseur, organiser régulièrement ce type de concertation?

06.02 Stefaan De Clerck, ministre: Madame la présidente, monsieur Gilkinet, vu la surpopulation actuelle, toutes les mesures doivent être prises afin de répartir au mieux les détenus entre les différentes prisons. Il s'agit donc d'utiliser la capacité carcérale de la manière la plus rationnelle possible. L'objectif est de remplir à leur pleine capacité les prisons de Merksplas, Hoogstraten, Marneffe, Ittre et Andenne. Par pleine capacité, on entend que l'on doit atteindre la capacité théorique maximum de chaque établissement et ce, en permanence. Pour Andenne, la capacité s'élève ainsi à 396 places.

Pour ce faire, les directions prennent les dispositions pratiques qu'elles estiment les plus adaptées pour atteindre cet objectif et, si nécessaire, la formation de duos. Étant donné qu'il ne s'agit pas d'une augmentation de la capacité au-delà de la limite prévue – contrairement à d'autres prisons –, il n'existe pas de difficulté en termes d'infrastructures, de fournitures, de lits, de places disponibles, etc. Une extension de cadre n'est donc pas nécessaire, étant donné que c'est la capacité prévue.

Des contacts sont pris avec les représentants syndicaux, tant au niveau d'un plan global qu'au niveau du secteur lui-même.

06.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le ministre, un effort doit être fourni pour améliorer ces contacts. En tant que parlementaire, je suis aussi en contact avec ces travailleurs, qui regrettent régulièrement l'absence de dialogue direct avec vous-même. Sur un plan symbolique, c'est important pour eux de pouvoir rencontrer leur ministre. Votre prédécesseur, M. Vandeurzen, l'a fait à plusieurs reprises, de sorte qu'une meilleure compréhension des différents points de vue a pu naître.

La capacité théorique maximale s'élève à 396 places. Le calcul diffère selon qu'il s'agisse d'une évaluation jour après jour ou d'une moyenne. Dans ce dernier cas, et en sachant que des cellules sont temporairement vides, parce que des détenus doivent par exemple se faire hospitaliser, nous arrivons à une surcapacité. Vous parlez de la formation de duos dans cette prison, ce qui n'est pas prévu. Des questions se posent à cet égard.

La question de la surpopulation carcérale a été abordée à plusieurs reprises. Nous devons réfléchir aux raisons qui expliquent cette situation et développer d'autres projets qui permettront d'y répondre. Il a déjà été question des peines alternatives, des bracelets, etc. En tout cas, ce n'est pas en aggravant la tension que le problème sera résolu.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Question de M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur "la fin du projet 'foot en prison'" (n° 12421)

07 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "het einde van het project 'voetbal in de gevangenis'" (nr. 12421)

07.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le ministre, depuis 1996, le projet "foot en prison" s'est développé bon an mal an via une collaboration entre le ministère de la Justice et la Fédération belge de football. À l'origine, il s'agissait d'une idée de la Reine Paola.

Ce projet était une façon de promouvoir la rencontre de publics qui ne se connaissaient pas et de proposer des activités récréatives aux détenus. La Fédération était chargée de fournir le matériel - équipements, etc. - , le reste, notamment l'aspect organisationnel, était de la responsabilité du ministère de la Justice. En 2007 déjà, l'Union belge de football avait annoncé la fin de la collaboration avec le ministère de la Justice, mais, d'après la presse, plusieurs prisons auraient continué ce projet sur fonds propres.

Monsieur le ministre, quel est le bilan de cette opération? Combien de détenus ont-ils été concernés? Combien d'heures de sport ont-elles été rendues possibles? Le bilan qualitatif est-il positif en termes de gestion de la tension dans les prisons et d'aide à la réinsertion?

Quand a réellement pris fin le projet "foot en prison" et pourquoi? Quelles ont été les difficultés rencontrées pour mener ce projet à bien? Quelles solutions ont-elles été proposées par les deux parties? En quoi les difficultés étaient-elles insurmontables?

Après l'annonce en 2007 de la volonté de l'Union belge de se retirer de ce projet, quelles ont été les initiatives du ministère de la Justice pour tenter de pérenniser la collaboration? Des rencontres ont-elles eu lieu avec la Fédération? Quelle est votre opinion sur la fin de ce projet? Quelles initiatives avez-vous prises ou comptez-vous prendre pour amener des activités sportives et culturelles dans les prisons?

07.02 Stefaan De Clerck, ministre: Cher collègue, ce projet "foot en prison" a effectivement été abandonné de manière structurelle. Il faut néanmoins noter que ce projet était financé par des subsides de l'Union belge et que c'est elle qui a décidé d'y mettre fin pour des raisons qui lui sont propres.

L'administration pénitentiaire était satisfaite des résultats de ce projet et a toujours regretté la décision de l'Union belge. C'est pourquoi la direction générale EPI (Établissements pénitentiaires) avait à l'époque réservé un budget pour 2007-2008 permettant d'assurer la continuité du projet à court terme. Les frais de déplacement des entraîneurs sportifs ont donc été remboursés pendant cette période. L'achat d'équipements standards a également été garanti.

Malgré plusieurs tentatives et réunions de concertation, il n'a malheureusement pas été possible de renouveler le projet dans sa formule de l'époque. Pour des raisons financières et d'organisation, maintenir ce projet sur le budget global de la direction générale EPI ou, le cas échéant, de la Régie du travail pénitentiaire, n'était pas possible. C'est pourquoi, à partir de 2009, plusieurs prisons ont continué à financer les entraînements de football sur fonds propres, à savoir le budget "activités des détenus", sans intervention directe de l'administration centrale.

Je regrette comme vous que ce beau projet n'ait pas pu être poursuivi. Peut-être pourrions-nous reprendre contact avec les instances de l'Union belge, pour savoir si une collaboration est possible. J'ai entendu qu'ils démarrent des projets "stade ouvert". Il n'est pas évident en prison d'avoir un stade ouvert, bien sûr! Je vais prendre contact avec eux pour savoir s'il est possible de relancer ce projet.

07.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le ministre, pouvez-vous me communiquer le coût de cette opération? Je n'ai pas l'impression que le chiffre doit être mirobolant. On peut regretter que l'Union belge, qui bénéficie au moins directement d'aides de l'État, ne poursuive pas cette mission qui l'honorait. On peut également regretter, surtout au regard d'un bilan que vous-même considérez comme positif, l'impossibilité d'avoir pu dégager structurellement des budgets, qui ne doivent au demeurant pas être extraordinaires, pour permettre la pérennisation de l'opération.

Il ne s'agit que d'une goutte d'eau par rapport à l'ensemble des problèmes qui se posent en milieu carcéral, mais en matière de gestion d'activités sportives, d'aide à la réinsertion et autres, ce concept me paraissait positif, à côté d'activités culturelles à développer. Je note votre intérêt pour le projet. Même s'il ne fait pas partie de vos priorités, vous pourriez faire œuvre utile en relançant ce projet avec ou sans l'aide de l'Union belge, parce que je pense que ce n'est pas un projet qui doit dépendre d'un opérateur privé, même s'il s'agit de l'Union belge de football.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

08 Question de M. Georges Gilkinet au ministre de la Justice sur "l'implantation future d'une prison à Sambreville" (n° 12478)

08 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de minister van Justitie over "de toekomstige gevangenis in Sambreville" (nr. 12478)

08.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Madame la présidente, monsieur le ministre, dans le cadre du Masterplan "prisons", le gouvernement fédéral a pris option en vue de la construction d'une nouvelle prison en province de Namur, sur le territoire de la commune de Sambreville.

Au plan local, ce projet suscite des réactions négatives diverses, notamment en raison de l'absence de concertation préalable et du choix de l'emplacement de cette future prison dans le quartier des Alloux à Tamines, qui se caractérise par son assez importante densité de population et qui constitue une des rares réserves foncières de la commune.

Au cours du dernier conseil communal qui a eu lieu le lundi 30 mars dernier, suite aux nombreuses contestations citoyennes et politiques, le bourgmestre de Sambreville a fait état de la possibilité d'installer cette prison non pas dans le quartier pressenti jusqu'ici, mais à Auvelais, sur un site anciennement occupé par Electrabel récemment mis en vente et qui se situe entre la RN90 et la Sambre.

Depuis lors, une troisième possibilité a été envisagée, je pense, à Moignelée.

Monsieur le ministre, quelles sont les principales caractéristiques de la prison en projet: surface de terrain nécessaire, surface bâtie envisagée, capacité en termes de nombre de détenus accueillis, caractéristiques énergétiques du futur bâtiment? Qui décide du lieu d'implantation d'un tel établissement pénitentiaire? Pour quelles raisons aucune concertation avec la population locale n'a-t-elle été organisée au préalable dans le cadre de ce projet? Quels sont les engagements déjà pris par rapport à l'installation de cette prison dans le quartier initialement envisagé? À qui appartient le terrain? Y a-t-il une option d'achat de celui-ci et à quel prix? Si l'hypothèse d'un rachat du terrain d'Electrabel situé à Auvelais est effectivement étudiée, estimez-vous que cette implantation convient à ce projet de construction? Quel est le prix d'achat de ce terrain? Une offre a-t-elle été déposée?

En bref, si une prison est construite à Sambreville, peut-elle être construite dans un autre quartier que celui initialement prévu?

08.02 Stefaan De Clerck, ministre: Madame la présidente, cher collègue, les principales caractéristiques techniques de la prison en projet sont les suivantes: une surface de 10 à 15 hectares suivant la configuration du terrain pour disposer d'une surface bâtie de plus ou moins 9 hectares, enceinte et parking compris. Cette prison devrait comprendre 300 cellules. Le complexe présentera les caractéristiques énergétiques suivantes, suivant le cahier des charges de performances: un degré d'isolation thermique supérieur à la norme régionale en vigueur ainsi que la prise en compte des énergies renouvelables (panneaux photovoltaïques et cogénération).

Comme j'ai déjà eu l'occasion de l'expliquer à plusieurs reprises, un groupe de techniciens a effectué l'analyse de plusieurs terrains sur l'ensemble de notre territoire. Des contacts préparatoires ont eu lieu avec plusieurs autorités régionales afin de s'informer au sujet de différents éléments permettant de classer les terrains en fonction des critères de sélection posés: l'état du terrain, dimension, informations de type urbanistique, etc.

En tenant compte de ces critères de sélection, trois localisations ont été retenues: Sambreville-Moignelée, Leuze- en-Hainaut et Puurs.

Le terrain de Sambreville avait été proposé par le bureau économique de la province de Namur. Les contacts avec le bourgmestre sont d'ailleurs toujours en cours.

Les fonctionnaires de la Régie des Bâtiments et la Justice poursuivront l'exécution du Masterplan. Ils prendront tous les contacts nécessaires. Il est évident que pour tous ces travaux, nous veillerons à associer les autorités locales et la population.

Cela dit, je conçois que la construction d'une prison puisse avoir une influence sur la vie d'une commune.

J'ai insisté auprès de mon administration pour qu'elle en tienne compte. Il faut que nous soyons certains que les travaux puissent se poursuivre sur ce site. S'agissant de l'installation de la prison dans le quartier des Alloux, aucun engagement définitif n'a encore été pris. Les parcelles de ce terrain appartiennent essentiellement (pour plus de 90%) à des particuliers. Le dossier à remettre au comité d'acquisition est en train d'être bouclé. Il appartiendra ensuite à ce comité d'entamer les négociations.

Pour Electrabel-Auvelais, la Régie et mes services ont examiné ce terrain, qui ne convient pas. Situé tout près d'une installation d'électricité à haute tension, trois lignes de haute tension y passent – deux sur le

terrain, une à proximité. L'endroit est pollué. Un dénivellement y a aussi été constaté. Ce terrain ne sera donc pas retenu. Nous étudions la possibilité d'en garder d'autres en réserve.

08.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le ministre, le dossier du Masterplan prisons a été abordé ici plusieurs fois. Je veux bien convenir avec vous qu'il est particulièrement complexe. En tout cas, je constate presque chaque semaine que le projet de Sambreville pose problème, moins en raison de la construction d'une prison dans la commune qu'à cause du terrain retenu. Cette solution a été imposée aux citoyens.

D'une part, je vous engage - vous, la Régie des Bâtiments et le ministre responsable de celle-ci - à trouver une autre implantation, étant donné que celle-ci ne convient manifestement pas. Je vous conseillerais peut-être aussi de soumettre vos projets avec plus de respect pour l'esprit de concertation qu'un tel dossier doit générer. En effet, quand une solution est ressentie par les citoyens comme étant imposée, des levées de boucliers ont lieu et l'incompréhension se manifeste. Vivre près d'une prison change pas mal de choses dans la vie propre de quiconque et dans le climat social. Il faut bien préparer le terrain, y compris avec les autorités communales, qui ont évidemment une part de responsabilité dans le dossier.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Samengevoegde vragen van

- de heer Ben Weyts aan de minister van Justitie over "het Executief van de Moslims van België" (nr. 12452)
- mevrouw Hilâl Yalçın aan de minister van Justitie over "de Moslimexecutieve" (nr. 12493)
- de heer Francis Van den Eynde aan de minister van Justitie over "de moslimexecutieve" (nr. 12529)

09 Questions jointes de

- M. Ben Weyts au ministre de la Justice sur "l'Exécutif des musulmans de Belgique" (n° 12452)
- Mme Hilâl Yalçın au ministre de la Justice sur "l'Exécutif des musulmans" (n° 12493)
- M. Francis Van den Eynde au ministre de la Justice sur "l'exécutif des musulmans" (n° 12529)

09.01 Ben Weyts (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, tijdens de vergadering van de commissie voor de Justitie van 27 januari 2009 stelde ik u al een vraag naar de reorganisatie van de moslimexecutieve naar aanleiding van malversaties binnen die executieve en de interne discussies en vragen rond de representativiteit van dat orgaan.

U hebt toen geantwoord dat u de moslimexecutieve opdracht had gegeven om op korte termijn te reflecteren en voorstellen te formuleren over hun eigen executieve onder andere inzake stabiliteit, betrouwbaarheid, interne organisatie, controlemechanismen op het budget en aspecten van de regionalisering van de executieve.

U hebt mij toen gezegd dat u, rekening houdend met die voorstellen, zou overgaan tot de reorganisatie van de executieve en tot nieuwe verkiezingen.

Ondertussen hebben we het koninklijk besluit van 9 mei 2008 gehad dat ophoudt uitwerking te hebben op 31 maart 2009. Die termijn is verstreken. Twee dagen geleden heb ik in het Belgisch Staatsblad gezien dat een nieuw besluit is verschenen, waarbij er plots leden zijn bijgekomen in die executieve.

Er zijn een paar leden vervangen, maar het totaal aantal leden is opgelopen tot 17. Er is een lid bijgekomen, misschien als beloning voor het een of ander.

Bovendien vind ik in dat besluit nergens de reden waarom die executieve wordt verlengd, in welke mate er tegemoetgekomen is aan al hetgeen u mij hebt meegedeeld, zoals de voorstellen die zij moesten formuleren.

Mijn concrete vragen zijn de volgende. Ten eerste, wat was het resultaat van de reflectieopdracht van de executieve? Hebt u contact gehad met hen en wat waren de resultaten?

Ten tweede, wat waren de conclusies van de moslimgemeenschap? Welke concrete voorstellen hebben zij geformuleerd?

Ten derde, hebt u ook gesproken over de regionalisering van die moslimexecutieve, zoals u had aangekondigd?

Ten vierde, tot welke bevindingen komt u na het horen van die voorstellen?

Mijn laatste vraag vervalt omdat ze ging over het koninklijk besluit van 9 mei 2008 dat eergisteren retroactief werd vervangen door een nieuw besluit.

09.02 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, zoals de voorgaande spreker al zei, was de onmiddellijke aanleiding van deze vraag het feit dat de erkenningstermijn van het KB van 9 mei 2008 op 31 maart was verlopen. Dat is een klein beetje door de feiten achterhaald. Twee dagen geleden is er inderdaad in het Staatsblad een verlenging naar voren gebracht, met de aanstelling, zoals al werd gezegd, van een bijkomend lid van de executieve. Dat was de onmiddellijke aanleiding van mijn vraag.

Mijnheer de minister, ik heb de indruk dat men met heel die zaak van de moslimexecutieve ab initio aan het sukkelen is. Lang voordat u minister van Justitie was had men daarmee al problemen. Het zal u misschien verbazen dat dit van mijnentwege komt, maar naar mijn bescheiden mening is dat niet uitsluitend de schuld van moslims. Er zijn natuurlijk ook malversaties geweest. Er werd daarnet al allusie op gemaakt. De schuldige is de persoon die malversaties pleegt, maar de problemen met de executieve hebben volgens mij met iets helemaal anders te maken.

De moslimexecutieve is in feite een Belgische uitvinding. Ik heb er geen ander woord voor. Het is een Belgische uitvinding, die ervoor moest zorgen dat men voor de islam, die men per se wou subsidiëren – ik ben daarmee niet gelukkig, maar dat is een andere zaak – een structuur vond. De katholieke kerk heeft een structuur, de andere erkende godsdiensten ook. Men heeft in feite de islam als het ware bijna gedwongen om een structuur aan te nemen. Die structuur is niet in overeenkomst met de tradities van die godsdienst en met de cultuur van die godsdienst. Zo krijgt men uiteraard problemen.

Ik vrees dat men blijvend problemen zal hebben, zolang men zich daarover niet durft buigen. U hebt nu de verlenging toegekend. Komen er verkiezingen? Waarom een 17de lid, het zoveelste, erbij? Als die verkiezingen plaatsvinden, dan gebeurt dat ook al in zeer eigenaardige omstandigheden. U weet dat. Het zijn gescheiden verkiezingen. De dames stemmen in een bepaald lokaal of in een bepaald stembok en de heren ergens anders.

Het zijn allemaal zaken die voor ons zeer vreemd zijn en die wij niet op prijs stellen. Men probeert die willens nillens aan te passen aan de tradities van die godsdienst. Wordt het niet hoogtijd om dat eens fundamenteel te herzien en om na te gaan of men nu absoluut iets moet gaan subsidiëren dat zo moeilijk subsidieerbaar is? Het is nu immers reeds jaren dat het moeilijk is.

Dit betekent niet, ik wil dit toch beklemtonen, dat men een godsdienst moet verbieden. Het is niet omdat een godsdienst niet gesubsidieerd is dat hij verboden wordt. Ik verwijs naar het boeddhisme, dat niet wordt gesubsidieerd in dit land, net als de Getuigen van Jehova. Er zijn er vele. Dat is geen discriminatie op dat vlak.

Een op de rooms-katholieke kerk gebaseerde structuur vinden, ik geef toe dat het niet helemaal hetzelfde is, er zijn geen aartsbisschoppen en bisschoppen, maar toch, om de islam te gaan organiseren en subsidiëren, zal volgens mij nooit lukken.

Dat is de reden waarom ik dit naar aanleiding van het probleem dat nu voorlopig is opgelost ten berde wilde brengen.

09.03 Minister Stefaan De Clerck: Mevrouw de voorzitter, het probleem is inderdaad voorlopig opgelost, in die zin dat het mandaat van het executief van de moslims met gewijzigde samenstelling, zoals mij op 2 maart meegedeeld, werd verlengd bij KB van 30 maart 2009 en loopt tot 31 december 2009. Dat is dus een relatief korte termijn binnen dewelke natuurlijk nieuwe stappen zullen moeten worden gezet. Deze laatste datum werd genomen om zuiver begrotingstechnische redenen.

De vraag is echter op welke manier wij nu moeten verdergaan. Ik heb in een vorig leven de eerste verkiezingen georganiseerd van de executieve. Dit is toen relatief goed verlopen. Dat was 12 of 13 jaar

geleden. Toen is die Belgische uitvinding er gekomen. Ze kwam een beetje uit de filosofie rond de vraag op welke manier men de wereldlijke kant van de religieuze uiting van de moslims, van de islam moet begeleiden. Die realiteit is er. Op welke manier moet men daarmee omgaan? Er werd een Belgische oplossing gevonden om een "soort van Belgische islam" zich te laten ontwikkelen en een bepaalde eigenheid te ontwikkelen.

De fundamentele discussie is natuurlijk steeds dat men wilde weten op welke manier er een eigen interne ontwikkeling zou ontstaan versus een ontwikkeling gedictieerd vanuit het buitenland. Het is de ambitie geweest om een eigen autonome Belgische structuur te creëren die zijn verantwoordelijkheid zo veel mogelijk zou opnemen.

Dat gezegd zijnde, het executief van de moslims heeft mij op 28 januari ook het financieel plan bezorgd en op 23 februari het actieplan 2009. Dat actieplan omvat onderdelen in verband met de denkoefening inzake de vernieuwing van het representatief orgaan van de islamitische eredienst en inzake de opdrachten van de verschillende departementen van het executief. Zij zijn enerzijds bezig met de gebouwen, dus de moskeeën, en anderzijds met onder andere het onderwijs en sociale zaken.

Het is duidelijk dat de wil bij de huidige vertegenwoordigers van het executief aanwezig is om de overheid de nodige transparantie te geven over hun werking en financieel beheer en dat daartoe ook de nodige aanzetten zijn gegeven. Gelet op het feit dat de verkiezingen voor de beheerscomités van de islamitische gemeenschappen, dus op het niveau van de erkende moskeeën, volop worden georganiseerd, en het actieplan dat mij werd voorgelegd, was ik dan ook van oordeel dat het was aangewezen om het mandaat van het executief van de moslims nu te verlengen tot 31 december.

Dat betekent niet dat wij niet bezig zijn met de reflectie over de hervorming met het oog op een betere vertegenwoordiging van de islamitische eredienst in België. Het is natuurlijk, essentieel, aan de betrokkenen om daarover voorstellen te organiseren. De overheid moet zich daar zo weinig mogelijk mee inlaten. Ze kan ondersteunen, maar mag niet in de plaats treden. Dat is eigenlijk een heel boeiende discussie geweest. Zo is er ook een vergadering georganiseerd op het departement tussen een aantal buitenlandse deskundigen en vertegenwoordigers van het executief van de moslims in de ons omringende landen om precies te kijken op welke manier zij stappen hebben gezet en wat hun ervaringen ter zake zijn zodanig dat er ervaringsuitwisseling zou komen. Wij hebben echter een stuk Belgische oplossing, die niet zomaar haar gelijke heeft in de andere landen. De andere landen waren bijzonder geïnteresseerd om onze evaluatie daarvan te kennen.

Het antwoord op de vraag of een en ander al dan niet bij wijze van nieuwe verkiezingen dient te geschieden, dient derhalve in het kader van het voornoemde reflectieproces door de moslimgemeenschap te worden gegeven. Ik kan wel stellen dat, indien een dergelijke oplossing wordt voorgesteld, de organisatie ervan in principe aan de moslimgemeenschap toekomt. De overheid dient zich niet meer in te laten met de organisatie van dergelijke verkiezingen. Dat is de houding die nu wordt aangenomen.

Finaal, na de debatten gevolgd te hebben, denk ik dat wellicht een gecombineerde formule waarbij een gedeelte van de leden van het executief wordt verkozen en een gedeelte van de leden wordt toegevoegd op basis van hun representativiteit binnen die gemeenschap, een betere formule zou zijn.

In het kader van het vernieuwingsproces zal er op 24 oktober 2009 een nationale dag voor het executief worden georganiseerd. Het reflectieproces is dus aan de gang en men kan verhopend dat tegen het eind van het jaar en dus mee op 24 oktober de concrete voorstellen op tafel zullen liggen. Dat geeft de moslimgemeenschap een redelijke tijd om consultaties te houden, zodanig dat we tegen het einde van het jaar duidelijk weten in welke richting de definitieve keuzes ons leiden.

09.04 Ben Weyts (N-VA): Mijnheer de minister, ik merk enkel op dat het executief wederom uitstel van executie krijgt, er komt weer een verlenging van het mandaat en de deadline wordt weer verschoven.

09.05 Minister Stefaan De Clerck: Mijnheer Weyts, wat bedoelt u met "executie"? Bedoelt u dat ik het executief moet executeren?

09.06 Ben Weyts (N-VA): Ik bedoel het spreekwoordelijk. Uitstel van executie is een spreekwoord.

De deadline wordt nogmaals verschoven, ditmaal naar begin 2010 of eind 2009. Het executief krijgt opnieuw

een verlenging om alle gemaakte beloften concreet te realiseren. Ik som de beloften op, zoals u ze zelf in uw antwoord aan mij hebt verwoord: de voorstellen inzake stabiliteit, betrouwbaarheid, interne organisatie en controlemechanismen op het budget. Daarvan is nu nog geen sprake. Het executief krijgt gewoon een verlenging zonder voorwaarden.

U merkt terecht op dat de overheid zich niet te veel mag bemoeien met het representatief orgaan van een godsdienst. Dat is juist. De overheid heeft echter de plicht om vakkundig met het belastinggeld van de burger om te springen. U kunt dus minstens bepaalde voorwaarden inzake representativiteit en efficiënte besteding van middelen vooropstellen.

Wij hebben zeker op het vlak van de twee voornoemde aspecten in het verleden gemerkt dat het executief tekortschiet. Wederom wordt daaraan niet echt iets gedaan. De termijn wordt nogmaals verschoven. Ik stel vast dat er wederom niet wordt ingegrepen.

09.07 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik begrijp dat u in de gegeven omstandigheden niet anders kunt – ik zal mij anders uitdrukken dan de heer Weyts – dan tijd winnen. Stel u voor dat ik zou zeggen dat u uitstel van executie geeft. Ik ken er die al voor minder zijn veroordeeld en geëxecuteerd. Ik spreek uit ervaring.

Dat gezegd zijnde, ik begrijp u. Het wordt echter hoog tijd dat het dossier volledig wordt uitgediept. Ik wist het niet meer, maar u was vanaf het prille begin bij het dossier betrokken. U zult zich dus wel herinneren dat de eerste executieve nog maar pas was verkozen of er werd al vastgesteld dat een behoorlijk aantal leden – ik meen zelfs meer dan de helft – door de Veiligheid van de Staat van fundamentalisme werd verdacht. Ik vind dat niet uit; ik herinner het mij nog uit die tijd. U zult zich ook wel herinneren dat zulks voor de nodige opmerkingen heeft gezorgd.

Ik heb het niet over de bewuste malversaties. Zij kunnen immers overal voorkomen. Het heeft echter altijd ergens gewrongen. Ik blijf erbij dat zulks komt, omdat wij de betrokkenen een Belgische oplossing hebben opgedrongen.

09.08 Minister Stefaan De Clerck: Welke oplossing wilt u? Een Marokkaanse, een Algerijnse, een Saudische?

09.09 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Ik vind dat een godsdienst het recht heeft zijn eigen structuren op te bouwen.

09.10 Minister Stefaan De Clerck: Wij zijn bezig over de wereldlijke aspecten.

09.11 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Ja, maar er zijn landen en tijden geweest waarin men heeft geprobeerd politieke structuren aan de katholieke kerk op te dringen. Dat is ook nooit perfect gelukt. Men heeft ooit zelfs pausen in Avignon laten benoemen, omdat men hoopte dat zij gehoorzamer zouden zijn aan de koning van Frankrijk. Dat heeft niet zo goed gefunctioneerd.

09.12 Minister Stefaan De Clerck: Ik heb deze week de wereldlijke kant in Châteauneuf-du-Pape geproefd.

09.13 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Dat is zeer goed, daar valt niets over te zeggen.

Ik bedoel alleen maar, als wij dat niet kunnen toepassen bij onze Europese concepten van subsidiëring en steun aan godsdiensten, is het maar zo. Wij mogen geen enkele godsdienst verbieden, maar wij mogen evenmin proberen een godsdienst – het woord manipuleren is te sterk, ik geef het toe – in een bepaalde richting te wringen, omdat wij daar absoluut geld aan willen geven. Ik meen dat dat niet kan werken.

Ik heb nog een laatste opmerking. U zegt dat er naast de verkozenen representatieve mensen zouden moeten komen. Dat is niet onjuist. Het probleem zal weer zijn: hoe zult u die representativiteit bepalen. Ik heb daar geen pasklare oplossing voor. Maar ik vrees u ook niet. U zult dus nog werk hebben voor 31 december, meen ik.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Vraag van de heer Robert Van de Velde aan de minister van Justitie over "de toekenning van compensaties aan medewerkers van parketsecretariaten die wachtprestaties verzekeren" (nr. 12435)

10 Question de M. Robert Van de Velde au ministre de la Justice sur "l'octroi de compensations aux collaborateurs des secrétariats de parquet qui assurent des prestations de garde" (n° 12435)

10.01 Robert Van de Velde (LDD): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, volgens het ministerieel besluit van 2 december 2005 tot toekenning van compensaties aan de secretarissen en aan de personeelsleden van de parketsecretariaten die wachtprestaties verzekeren, wordt een toelage toegekend aan de secretarissen en aan de personeelsleden van de parketsecretariaten die wachtprestaties verzekeren tijdens weekends en feestdagen. De artikelen 1 en 4 van het ministerieel besluit preciseren het bedrag van deze toelage. In arbeidsovereenkomsten van secretarissen en personeelsleden wordt ook expliciet vermeld dat het genoemde ministerieel besluit van toepassing is. Dat geldt ook voor sommige arbeidsovereenkomsten van medewerkers van parketsecretariaten die bij de hoven van beroep instaan voor toezicht en beheer.

Ondanks deze wettelijke bepalingen zou de personeelsdienst van Justitie momenteel geen enkele compensatie voor wachtprestaties toekennen aan sommige medewerkers, in het bijzonder aan medewerkers die instaan voor toezicht en beheer. De beslissing om de compensatie niet meer toe te kennen zou genomen en bevestigd zijn door een eerste voorzitter van een hof van beroep. De motivatie voor de beslissing zou luiden dat de betrokkenen de premies onrechtmatig zouden hebben verkregen vermits ze niet passief van wacht zouden zijn. Ter zake heerst verdere onrust onder de betrokkenen wegens het gerucht dat ze de reeds ontvangen premies zouden moeten terugbetalen.

In dat verband heb ik een reeks vragen.

Bevestigt u wat daar is gebeurd? Is dat in meerdere hoven van beroep van toepassing? Kunt u verduidelijken welke medewerkers van parketsecretariaten krachtens hun arbeidsovereenkomst precies recht hebben op compensaties voor het verzekeren van wachtprestaties, met daaronder nog een uitbreiding naar aantallen en een eventuele kwalitatieve en kwantitatieve invulling?

10.02 Minister Stefaan De Clerck: Mevrouw de voorzitter, collega Van de Velde, de medewerkers waarnaar u verwijst, staan in voor het toezicht in en rond de gerechtsgebouwen en dragen hierdoor bij tot het verzekeren van de veiligheid. Er zijn momenteel 147 contractuele medewerkers of medewerkers toezicht en beheer in dienst. Ze zijn verspreid over 19 sites, de grootste gerechtsgebouwen. Betrokkenen worden niet aangeworven ten behoeve van een bepaald hof of een bepaalde rechtbank, maar zijn werkzaam in grotere gerechtsgebouwen in verschillende arrondissementen.

De modaliteiten van hun tewerkstelling zijn inderdaad vastgelegd in hun individuele arbeidsovereenkomst, waarin wordt verwezen naar het vermelde ministerieel besluit van 2 december 2005 tot toekenning van compensaties voor wachtprestaties in de parketten. De vergoedingsregelingen die hierin zijn opgenomen, maken bijgevolg deel uit van hun arbeidsovereenkomst voor de prestaties die erin zijn omschreven. De betrokkenen ontvangen dan ook de vergoedingen voor nachtprestaties en actieve wachtprestaties op zaterdag, zondag en feestdagen. Deze vergoedingen zijn steeds correct uitbetaald en blijven ook in de toekomst onverkort bestaan.

Naar aanleiding van het functioneren van deze medewerkers, is echter gebleken dat het arbeidscontract alsook het algemeen arbeidsreglement van toepassing in griffies en parketten, onvoldoende alle bijzonderheden en nuances weergeeft eigen aan de functie van de medewerker toezicht en beheer. Om deze reden werd beslist een specifiek arbeidsreglement voor de medewerkers toezicht en beheer in de gerechtsgebouwen uit te werken. Deze ontwerp tekst wordt momenteel onderhandeld tussen de overheid en de representatieve vakorganisaties en besteedt bijzondere aandacht aan de rol en de taken van deze medewerkers, hun arbeidstijdregime en de bezoldigingsregeling. Het is in de context van deze onderhandelingen dat het principe van een passieve thuiswacht in het ontwerp van arbeidsreglement werd ingeschreven, eveneens als de toekenning hiervoor van een forfaitaire vergoeding.

In het enthousiasme van deze besprekingen werden deze vergoedingen voor de passieve wacht reeds aangevraagd en werden door de administratie al betalingen verricht, echter zonder dat het arbeidsreglement werd goedgekeurd. Om die reden zijn de betalingen nu opgeschort tot we de formele goedkeuring hebben van de teksten.

Ik herhaal dat de betalingen van de gewone wachtdiensten en nachtprestaties wel worden gedaan. Het is alleen voor die passieve wacht dat men heeft geanticipeerd. Het reglement was nog niet goedgekeurd. Thans heeft men de betalingen stopgezet en men wacht af.

De goedkeuring van het arbeidsreglement is geagendeerd in het sectorcomité 3 van morgen 23 april, zodat deze opschorting slechts enkele weken zal bedragen. Ik heb de administratie al gevraagd nadien de betaling van de voorziene premies voor thuiswacht zo snel mogelijk op te nemen. Er zullen geen terugvorderingen plaatsvinden. Na de goedkeuring van de tekst, wordt dit conform de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen uiteraard aan alle betrokkenen individueel ter kennis gegeven.

Men is wat te snel geweest bij het uitbetalen van de passieve thuiswachtvergoedingen. We zullen niet terugvorderen maar we zouden toch liever hebben dat het reglement eerst wordt goedgekeurd.

10.03 Robert Van de Velde (LDD): Mijnheer de minister, ik heb alle begrip voor de situatie en dank u voor uw antwoord.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

11 Question de M. Xavier Baeselen au ministre de la Justice sur "les problèmes de sécurité à la prison de Forest et le rapport du bureau d'études à ce sujet" (n° 12401)

11 Vraag van de heer Xavier Baeselen aan de minister van Justitie over "de veiligheidsproblemen in de gevangenis van Vorst en het rapport van het adviesbureau hieromtrent" (nr. 12401)

11.01 Xavier Baeselen (MR): Monsieur le ministre, cette question est liée à une autre question que je vous ai posée précédemment. Elle concerne la prison de Forest et ses problèmes de sécurité. L'inspection du contrôle du bien-être au travail a dressé, le 4 février dernier, un procès-verbal constatant un problème de sécurité dans la cour intérieure de la prison de Forest. Il s'agissait de briques tombantes impliquant un danger réel pour le personnel de cet établissement pénitentiaire.

Vous m'aviez répondu que le SPF Justice et la Régie des Bâtiments s'étaient immédiatement concertés à ce sujet. Une entreprise a été contactée, ainsi qu'un bureau d'études chargé de la rédaction d'un rapport dans lequel il analyserait l'état des façades afin de rendre un avis sur la façon dont les différents problèmes de sécurité à la prison devaient être abordés. Vous me précisiez que l'entreprise avait entamé son analyse le 10 février et devait avoir terminé un mois plus tard environ.

Quelles sont les conclusions de ce rapport? En avez-vous pris connaissance? Pouvez-vous m'en livrer les points importants ainsi que les remèdes préconisés?

11.02 Stefaan De Clerck, ministre: Comme vous le savez, la Régie des Bâtiments est compétente pour les bâtiments de l'État fédéral. Les problèmes de sécurité physique de l'établissement pénitentiaire de Forest sont de la responsabilité de la Régie. C'est d'ailleurs cette dernière qui a commandé l'étude. Je dois donc vous renvoyer vers mon collègue M. Reynders pour la communication détaillée des résultats de cette étude.

Mon administration s'est adressée à la Régie pour en connaître les points les plus importants. Je vais vous en communiquer le rapport. Il est en néerlandais.

In het rapport worden in de conclusies de geconstateerde problemen volgens prioriteit opgesomd, waarbij voor elk van de vier hoofdvolumes rond de binnenkoer enkele heel dringende interventies noodzakelijk blijken.

In een eerste fase dient onmiddellijk de veiligheid van de personen ter plaatse verzekerd te worden. De reeds aangebrachte veiligheidsmaatregelen zorgen nu reeds voor een veiligere toegang van personeel en bezoek tot in het hoofdgebouw.

Twee zones zullen in samenspraak met de preventieadviseur van de gevangenis nog verder worden afgeschermd zodat niets of niemand op de binnenkoer zich in een potentieel gevaarlijke situatie kan bevinden. Vermits deze zones nu ook niet worden gebruikt, levert dat geen problemen op voor de werking van de gevangenis.

Het enig resterende, heel dringende probleem is een dakkapel die zich boven de inkompoort van de gevangenis bevindt, aan de straatkant. Dit is moeilijk tijdelijk te beveiligen. Het probleem zal hier dus onmiddellijk ten gronde worden aangepakt via een spoedprocedure.

Intussen wordt gestart met het opstellen van een dossier om alle heel dringende punten ten gronde te herstellen en te restaureren. Na deze fase zullen alle tijdelijke veiligheidsmaatregelen kunnen verdwijnen.

Parallèlement, nous examinerons comment résoudre au plus vite les autres problèmes constatés. Je dois encore signaler que les services de l'Inspection du travail sont allés sur place le lundi 30 mars. Les inspecteurs sont d'accord sur le plan d'action présenté par la Régie et le vendredi 3 avril, l'intervention urgente dont il est question a été effectuée. Nous suivons les travaux. L'intervention la plus urgente a été effectuée.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

12 Question de M. Jean-Luc Crucke au ministre de la Justice sur "le cadre du greffe du tribunal de première instance de Tournai" (n° 12462)

12 Vraag van de heer Jean-Luc Crucke aan de minister van Justitie over "het kader van de griffie van de rechtbank van eerste aanleg te Doornik" (nr. 12462)

12.01 Jean-Luc Crucke (MR): Madame la présidente, monsieur le ministre, mi-mars, le greffier en chef du tribunal de première instance de Tournai interpellait les autorités judiciaires, plus particulièrement le président du comité de direction du SPF Justice, sur les difficultés rencontrées face à l'absence criante de personnel.

Le cadre des greffiers est fixé à dix-huit à Tournai. Parmi ces dix-huit, onze sont réellement en activité, cinq greffiers étant en congé de maladie et deux ne sont pas encore remplacés, alors que la parution de la vacance au Moniteur date du 19 septembre 2008, soit presque un an.

Monsieur le ministre, avez-vous connaissance de l'état critique dans lequel se retrouve le cadre des greffiers du tribunal de première instance de Tournai? Confirmez-vous ces faits?

Voyez-vous des solutions à court et moyen termes? Si oui, quelles sont-elles?

En chargeant les onze greffiers encore en activité, un de ceux-ci risque de lâcher également. Je suis inquiet car nous avons affaire à une bonne justice à Tournai.

12.02 Stefaan De Clerck, ministre: Cher collègue, le cadre légal des greffiers est effectivement fixé à dix-huit. Le greffier en chef, deux greffiers chefs de service et quinze greffiers. À ce jour, treize greffiers sont réellement en activité. Quatre greffiers sont absents pour raison médicale et une place est vacante.

Les deux places vacantes auxquelles vous faites allusion ont été pourvues par la nomination d'un candidat extérieur à la juridiction et par un agent exerçant déjà ses fonctions sur place, d'où l'actuelle place vacante restante, publiée le 31 mars 2009.

Des solutions ont été dégagées en vue de permettre à la juridiction concernée de rétablir une organisation et un fonctionnement corrects au sein de ses différents services. Il y a deux délégations aux fonctions de greffier, la première pour combler les absences pour maladie non remplacées et la seconde pour la durée de la place vacante ainsi que le recrutement des deux collaborateurs contractuels.

Afin de renforcer le cadre administratif de la juridiction, il a été procédé au recrutement d'un collaborateur contractuel à temps plein, en remplacement des deux agents mis en disponibilité pour raison médicale et au recrutement d'un collaborateur contractuel à mi-temps en remplacement de deux agents exerçant leurs fonctions sous le régime de la semaine volontaire de quatre jours.

Voici les mesures qui ont été prises afin de normaliser la situation.

12.03 Jean-Luc Crucke (MR): Madame la présidente, je prends acte de la réponse du ministre.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

13 Samengevoegde vragen van

- de heer **Luk Van Biesen** aan de minister van Justitie over "de 'Urban Pal'" (nr. 12486)
- de heer **Raf Terwingen** aan de minister van Justitie over "de 'Urban Pal'" (nr. 12489)
- de heer **Stefaan Van Hecke** aan de minister van Justitie over "de verkoop van het mes 'Urban Pal'" (nr. 12511)

13 Questions jointes de

- M. **Luk Van Biesen** au ministre de la Justice sur "'Urban Pal'" (n° 12486)
- M. **Raf Terwingen** au ministre de la Justice sur "'Urban Pal'" (n° 12489)
- M. **Stefaan Van Hecke** au ministre de la Justice sur "la vente du couteau de type 'Urban Pal'" (n° 12511)

13.01 Luk Van Biesen (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag gaat over de Urban Pal. Een nieuw Amerikaans aanvalsmes heeft ons land bereikt. De douane van Zaventem heeft 22 van deze uiterst gevaarlijke messen in beslag genomen. De Brusselse rechtbank oordeelt nu echter dat de eigenaar zijn messen moet terugkrijgen, zodat hij ze kan verkopen op de Belgische markt.

De rechter zegt in zijn uitspraak dat hij niet de keuze had ze te verbieden. Het mes, met kort maar breed lemmet en een handvat dat tussen de midden- en wijsvinger wordt gehouden om maximale schade aan te richten, valt onder geen enkele wettelijke categorie die een verbod mogelijk maakt. De pers meldt dat men ook op uw kabinet niet goed weet wat men met het hebbeding aanmoet. Als het niet afwijkt van de regels, zoals beschreven in de wapenwet, mag het worden gedragen. Helemaal zeker is men er echter niet van. Gezien de toenemende incidenten met geweld met messen onder jongeren, baart dat zorgen.

Zult u initiatieven nemen om dit mes in ons land alsnog te verbieden?

Hoeveel nieuwe soorten messen of soortgelijke wapens worden door de douane op jaarbasis in beslag genomen?

13.02 Raf Terwingen (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal niet in herhaling vallen. Ik heb een aantal vragen, maar de inleiding is volledig gelijklopend met die van de heer Van Biesen.

Ten eerste, bent u op de hoogte van het bestaan van een dergelijk voor geweld makkelijk hanteerbaar zelfverdedigingsmes? Ik veronderstel van wel, naar aanleiding van het feit dat er blijkbaar contacten zijn geweest met uw kabinet om er vragen over te stellen, zoals blijkt uit de vraag van de heer Van Biesen.

Ten tweede, is het mes reeds op de Belgische markt te koop? Uit de vraag van de heer Van Biesen blijkt dat een rechter 22 messen heeft teruggegeven. Ik veronderstel dus dat zij te koop zijn op de markt. Die vraag is dus misschien ook al beantwoord.

Ten derde, hoe gaat men dat aan banden leggen? Is het noodzakelijk dat de wapenwet wordt aangepast zodat het mes onder de wapenwet valt, hetgeen nu blijkbaar niet het geval is?

13.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal niet in herhaling vallen met mijn inleiding. Dit zijn mijn drie concrete vragen.

Ten eerste, kunt u de verkoop van dit mes op een of andere manier laten verbieden?

Ten tweede, kan worden verhinderd dat het mes via internet wordt verkocht? Dat is al een stap verder en waarschijnlijk ook iets moeilijker.

Ten derde, volgens de berichten zou het mes op dit ogenblik geen verboden wapen zijn. Kunt u dat bevestigen? Welke mogelijkheden bestaan er of hebt u al initiatieven genomen om het mes als een verboden wapen te beschouwen?

13.04 Minister Stefaan De Clerck: Mevrouw de voorzitter, de Urban Pal is een zogenaamd handpalmmes, niet opvouwbaar, waarvan het heft zeer kort is of haaks op het lemmet staat, en dat bestemd is om bij gebruik in de palm van de hand te worden gehouden, terwijl het lemmet tussen de vingers door naar buiten

steekt.

Tien jaar geleden was het al op de markt in het buitenland en was het de bedoeling het op te nemen in de lijst van verboden wapens, wat pas jaren later de nieuwe wapenwet is geworden. Dit is uiteindelijk niet gebeurd, omdat men het toen niet als een probleem aanvoelde. Men argumenteerde, overigens terecht, dat de wet nooit apart melding kan maken van elk speciaal model van wapen dat op de markt wordt gebracht door de heel inventieve fabrikanten.

De douane wordt inderdaad regelmatig geconfronteerd met de invoer van nieuwe types van wapens die niet altijd passen in de bestaande wettelijke definities. Sommige modellen vallen onder een algemene verboden categorie, zoals de messen die uiterlijk gelijken op een ander voorwerp, maar dat is hier niet het geval. Hierover bestaan, zover ik weet, geen cijfers. De huidige wettekst verbiedt de handel in handpalmessen niet, maar laat wel toe, zoals de wet bepaalt, het dragen en gebruik ervan zonder wettige reden te bestraffen. Dit zijn algemene bepalingen. Men kan aldus optreden tegen het ongepast dragen van dat soort wettelijk mogelijke, maar gezien de omstandigheden niet aanvaardbare wapens.

De wapenwet voorziet bijgevolg vandaag al in een sanctiemogelijkheid voor de personen die dergelijk mes zonder wettige reden gebruiken of bij zich hebben. Wie met dit mes wordt aangetroffen op een openbare plaats, moet dan ook een aanvaardbare reden kunnen opgeven waarom hij het op dat moment en op die plaats nodig heeft. Omgekeerd, indien men bij het betreden van een voetbalstadion wordt gecontroleerd en men is in het bezit van een dergelijk mes, kan men zeggen dat het niet gepast is en kan dat worden gesanctioneerd. Indien de bezitter het mes als wapen gebruikt bij een ander misdrijf, bijvoorbeeld voor het toebrengen van slagen of verwondingen of voor het uiten van bedreigingen, dan wordt ook het gebruik van dit mes als een verzwarende omstandigheid beschouwd bij de sanctionering van het hoofdmisdrijf.

Volledigheidshalve wens ik er u attent op te maken dat vandaag ook de handel in wapens via het internet verboden is. Men mag zich bijgevolg dit mes niet via internet aanschaffen, zodat de bezitter bij controle toch ook over voldoende bewijzen zal moeten beschikken van waar en hoe hij zich het mes heeft aangeschaft. Wie een Urban Pal te koop aanbiedt of koopt via het internet, riskeert vervolging.

Tot slot wens ik te benadrukken dat de wapenwet, waarover deze commissie al heel veel gepraat heeft, toelaat om wapens die een nieuwe ernstige bedreiging voor de openbare veiligheid vormen, via een KB bij de verboden wapens in te delen. Het zou dus theoretisch kunnen zonder de wet te moeten wijzigen. Het is vooralsnog niet duidelijk of dergelijk initiatief noodzakelijk is en of de bestaande mogelijkheid om misbruiken te bestraffen niet zou volstaan volgens de principes die ik pas heb uiteengezet. Mocht blijken dat er inderdaad sprake is van misbruik van de Urban Pal of van een systematische en grote verspreiding in België, dan kunnen we binnen de kortst mogelijke tijd een KB uitvaardigen om het als een verboden wapen te catalogeren.

Ik houd mij dus beschikbaar, met het oog op de verdere vaststellingen die wij op het terrein zullen doen. Ik wil er wel nog op wijzen dat men, zelfs als het mes morgen een verboden wapen zou worden, nooit zal kunnen verhinderen dat bepaalde personen het in hun bezit hebben of kunnen gebruiken bij een geweldsmisdrijf. Dit is met alle wapens, met alle voorwerpen bij wijze van spreken, het geval.

13.05 Luk Van Biesen (Open Vld): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik meen dat het een goed antwoord is, in die zin dat wij inderdaad moeten nagaan met welke frequentie het wapen opduikt, of er een markt voor bestaat en dus of er een reële dreiging is. Ik onthoud dat u onmiddellijk een initiatief zult nemen om over te gaan tot een toepassing van het KB waardoor dit, wat de verkoop betreft, verboden kan worden.

13.06 Raf Terwingen (CD&V): Mijnheer de minister, ik sluit mij daarbij aan, maar ik heb nog een bijkomende opmerking. Als men dat mesje bekijkt - hoewel, "mesje" -, dan stel ik mij de vraag welke andere functies het kan hebben dan misdadige of rituele acties. Ik denk niet dat men er gemakkelijk een appel mee kan schillen. Het ligt natuurlijk anders bij een groot keukenmes, dat men meeneemt naar het voetbal en dat daar in beslag kan worden genomen. Dit kan misschien een suggestie zijn bij het verder evalueren van het bewuste mes. Ik denk dat er weinig andere bedoelingen mee zijn dan het te gebruiken waarvoor het gemaakt lijkt te zijn, namelijk het steken van anderen, mensen of dieren. Dieren zijn dan natuurlijk wel weer iets anders. Misschien kan het toch sneller in een KB worden opgenomen.

13.07 Minister Stefaan De Clerck: U mag niet de indruk geven dat dieren steken wel zou mogen.

13.08 Raf Terwingen (CD&V): Dat was een slip of the tongue.

13.09 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!): Ik sluit mij aan bij die laatste opmerking. Als men het mes bekijkt, dan weet men dat het niet voor andere praktische doeleinden gebruikt zal worden. Men kan verbieden om het te dragen, maar ik meen dat dit op zich niet veel zin heeft, want mensen die dat mes op zak hebben, zullen niet naar een voetbalstadion gaan, omdat zij daar gefouilleerd worden. Zij zullen het op zak hebben wanneer zij vermoeden dat zij het wel eens nodig zouden kunnen hebben.

Mijnheer de minister, misschien moeten wij niet te lang wachten met het maken van een KB. Wij moeten zeker niet wachten tot de eerste slachtoffers vallen of de eerste incidenten gebeuren. Dan zal men roepen dat men het moet verbieden en dan zal het gebeuren, maar ik denk dat wij in dit geval best proactief optreden en van bij het begin duidelijk het signaal geven dat dit wapen effectief verboden is.

Als het eenvoudig via een KB kan, zonder al te veel werk, dan durf ik toch vragen, mijnheer de minister, om het te onderzoeken en dit zo snel mogelijk te doen.

13.10 Minister Stefaan De Clerck: Ik zal kijken wat er op de markt gebeurt. Als dit wordt vastgesteld, dan kan ik tussenbeide komen. U mag echter niet gaan culpabiliseren. U zou kunnen zeggen dat u mij hebt gezegd dat ik het moest verbieden, dat ik het niet heb verboden, dat het wordt gebruikt en dat er een mens mee wordt gedood en dat dit mijn schuld is. Daarvoor moet u opletten en u moet redelijk zijn. Ook na een verbod kan het nog worden gebruikt.

13.11 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!): Ik denk dat het dan veel makkelijker zal zijn voor een rechter om te zeggen dat het: inderdaad, het mocht niet worden ingevoerd, het mag niet worden teruggegeven.

13.12 Minister Stefaan De Clerck: Als het voor een rechter komt en het gaat daarover dan zal hij gauw kunnen optreden, want het zal meestal in omstandigheden zijn waarvan wordt gezegd dat het niet mocht worden gedragen in die omstandigheden zoals bij een vechtpartij. De rechter kan al optreden.

13.13 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!): Je kan dan makkelijker verbieden om het in te voeren en te verkopen. Op die manier vermijd je ook dat ze op de markt komen.

13.14 Minister Stefaan De Clerck: We zullen aandachtig zijn. We zullen kijken in welke mate het wordt verspreid en als we zien dat het systematisch wordt verspreid, verkocht en verdeeld, zullen wij wel optreden. Ik zal het in het oog houden, ik steun het ook, ik zou anders niet zo antwoorden. Ik zeg dat ik het in het oog zal houden om te weten of het verspreid geraakt op de markt. Ik denk dat wij de wijsheid moeten hebben om te zien hoe het zich verspreidt. Het is in de media gekomen, ik heb dat ook gezien. Ik heb geen enkele indicatie over de verspreidingsgraad van het mes. Wordt dat systematisch verkocht, verdeeld? Ik heb daar niet veel indicaties over. Dat is ook al een relevant criterium.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

14 Samengevoegde vragen van

- de heer **Raf Terwingen** aan de minister van Justitie over "de onrust in de gevangenis van Brugge en Leuven" (nr. 12487)

- mevrouw **Els De Rammelaere** aan de minister van Justitie over "incidenten in de gevangenis van Brugge" (nr. 12661)

14 Questions jointes de

- M. **Raf Terwingen** au ministre de la Justice sur "les troubles dans les prisons de Bruges et de Louvain" (n° 12487)

- Mme **Els De Rammelaere** au ministre de la Justice sur "des incidents survenus à la prison de Bruges" (n° 12661)

14.01 Raf Terwingen (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, enkele weken geleden ondertussen zijn er opnieuw berichten over onrust in de gevangenissen van Brugge en Leuven geweest.

De gevangenis is per definitie natuurlijk de plaats waar dergelijke zaken kunnen gebeuren. Niettemin stel ik

mij steeds de vraag hoe in heel goed bewaakte gevangenissen dergelijke incidenten kunnen voorvallen.

Mijn vraag peilt ook naar de oorzaken van de opstanden in het bewuste geval. Blijkbaar zou in de pers immers gewag zijn gemaakt van het feit dat de problemen er zouden zijn gekomen, omdat gedetineerden zich over de aangerekende telefoontarieven en de tarieven voor het drankverbruik in de kantine zouden hebben beklaagd. De telefoonkosten zouden onredelijk en schandalig hoog zijn. De prijzen in de kantine zouden sowieso 20 procent hoger liggen dan in een normale supermarkt. De voornoemde, hoge prijzen zouden blijkbaar de aanleiding van de schermutselingen zijn geweest.

Ik stel in het geval in kwestie dus gewoon de vraag wat de oorzaken voor de opstanden in Brugge en Leuven zijn geweest. Hebben ze inderdaad te maken met de voormelde onvrede over de telefoontarieven en de tarieven om drank te nuttigen?

14.02 Els De Rammelaere (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag heeft veeleer betrekking op de opstand zelf, met name niet zozeer op de oorzaken ervan dan wel op het optreden van de politie.

Er zijn blijkbaar geruchten dat de politie ongeveer vier uur heeft gewacht om op te treden. Hun hulp werd ingeroepen en zij moest ter plaatse komen om de rust te herstellen, omdat de penitentiaire beambten de problemen niet meer aankonden.

Ik had graag van u vernomen of dat inderdaad juist is. De geruchten luiden aldus, maar kloppen ze inderdaad?

Ik had ook een vraag over het kostenplaatje van de schade. Blijkbaar is er immers heel veel schade aan de hoogbeveiligde gevangenis van Brugge aangebracht.

Ten slotte heb ik nog een vraag over de eventuele sanctie die de betrokken gedetineerden nu zullen krijgen.

Waar werden zij ondergebracht? Zij zaten immers opgesloten in de hoogbeveiligde gevangenis van Brugge. Waar zijn zij nu?

14.03 Minister Stefaan De Clerck: Mevrouw de voorzitter, er zijn op een zeker moment in de bijzondere afdeling van de gevangenis te Brugge inderdaad incidenten voorgevallen, met name tijdens de nacht van 1 op 2 april 2009. Vijf gedetineerden hebben hun cel vernield.

De betrokken afdeling heeft tot doel het gedrag van extreem agressieve gedetineerden te stabiliseren en te normaliseren door bijzondere begeleiding en een gestructureerd, beveiligd kader.

Gelet op de doelgroep van deze afdeling, betekent zulks dat een zeker risico van incidenten niet uit te sluiten is.

Niettemin stellen wij vast dat het incident van 1 april 2009 het eerste, ernstige incident is sinds de opening van de afdeling Bijzondere Veiligheid tien maanden geleden. Noch het personeel noch de gedetineerden die niet aan de actie hebben deelgenomen, zijn op enig moment in gevaar gekomen.

Het klopt dat de politie niet onmiddellijk ter plaatse is kunnen komen, omdat er op dat ogenblik geen team beschikbaar was. Toen de situatie is beginnen te escaleren en het duidelijk werd dat het incident zonder rechtstreekse bijstand van de politie niet zou stoppen, is om 23.41 uur evenwel op de nieuwe oproep van de gevangenis ingegaan. Om 23.55 uur was de politie ter plaatse. Om 00.45 uur is het speciale COBRA-team aangekomen.

Op geen enkel ogenblik was er gevaar voor ontsnappingen. De vijf amokmakers verbleven trouwens allen in een afzonderlijke cel.

De exacte reden van het incident in Brugge is moeilijk te achterhalen. Uit het dossier blijkt dat de aanstoker zijn frustraties niet meer de baas kon en bij een weigering tot de telefoon volledig overstuurd is geraakt. Hij is er ook in geslaagd een aantal medegedetineerden in het amok mee te trekken.

Een recente opstand in Leuven moet ik ontkennen. Het is wel zo dat er een brand is geweest in een cel van

de hulpgevangenis van Leuven, waar het onderzoek nog lopende is. Er is een sterk vermoeden dat het om een poging tot zelfmoord ging.

Het precieze kostenplaatje van het incident in Brugge is niet gekend, maar het gaat globaal gezien over de kosten voor het vernieuwen van de inboedel van 5 beveiligde cellen. De schade zal op de daders worden verhaald.

Alle herstellingen zijn nog niet uitgevoerd omdat het directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen momenteel onderzoekt welk materiaal beter tegen vandalisme is bestand.

Tegen de betrokken gedetineerden werd een tuchtprocedure opgestart. Zij hebben allen een tuchtsanctie gekregen. Drie van hen verblijven in Brugge, een in Lantin en een in Merksplas. Zij blijven onder een individueel veiligheidsregime.

Er is uiteraard ook een pv opgesteld dat aan het parket werd bezorgd.

De prijzen van de kantine en de telefoon voor de gedetineerden zijn regelmatig het voorwerp van discussie. Voor de kantine geldt als regel dat de prijzen en de merken van de producten lokaal worden bepaald en marktgebonden zijn. Het zijn dus normale prijzen. De inrichtingen hanteren wel een beperkte winstmarge van ongeveer 5 procent op de verkoop van de producten, maar deze winst gaat volledig naar het steunfonds voor gedetineerden en wordt dus opnieuw aangewend ten bate van gedetineerden.

Voor de telefoon worden de communicatiekosten bepaald volgens hetzelfde tarief als deze die door Belgacom voor de openbare telefooncellen worden gehanteerd. De tarieven van Belgacom voor 2007 werden behouden. De kosten in de gevangenissen werden niet aangepast. Ze zijn dus zelfs een beetje lager.

Anderzijds kunnen gedetineerden niet genieten van sommige gunsttarieven en speciale formules die gelden voor particulieren, omdat daarin niet is voorzien in het contract met de firma die het telefoonsysteem van de gedetineerden uitbaat.

14.04 Els De Rammelaere (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik vraag mij wel af of, als het zo lang duurt voor de politie ter plaatse komt, het dan niet is aangewezen dat de penitentiaire beambten speciale opleidingen volgen om zelf vlugger tussenbeide te kunnen komen?

14.05 Minister Stefaan De Clerck: Ik heb vanmorgen in het kader van gelijkaardige vragen over andere dossiers gezegd dat wij met de minister van Binnenlandse Zaken even op een rijtje aan het zetten zijn wat de mogelijke probleempunten zijn over wat binnen met de penitentiaire beambten gebeurt en wat buiten de gevangenis gebeurt, dus wanneer de politie moet interveniëren buiten of binnen de gevangenis. Daarover bestaat immers discussie. Er is inderdaad soms vertraging.

Er zijn nogal wat frictiepunten tussen de penitentiaire beambten en de politiediensten. Dat verschilt ook een beetje van stad tot stad, van locatie tot locatie. Wij hebben dit nog eens op een rijtje gezet zodat goede afspraken kunnen worden gemaakt tussen de beide diensten. Ik denk dat dit nuttig is, want ze zijn op elkaar aangewezen in het geval van staking, van opstand enzovoort. Zij moeten eigenlijk met elkaar samenwerken.

Als zij beginnen elkaar het leven lastig te maken, is dat onhoudbaar in het kader van de veiligheid die wij als overheid moeten verzekeren. Het is een gevoelige materie. Ik heb gevraagd dat onze diensten een overzicht maken van de frictiepunten en mogelijkheden en hoe wij de afspraken tussen de diensten kunnen herijken in een juiste balans waarin ieder zijn verantwoordelijkheid neemt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

15 Vraag van de heer Peter Logghe aan de minister van Justitie over "de gasramp te Gellingen" (nr. 12502)

15 Question de M. Peter Logghe au ministre de la Justice sur "la catastrophe de Ghislenghien" (n° 12502)

15.01 Peter Logghe (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik kom nog even terug op de gasramp in Gellingen, omdat dat toch een zeer belangrijk dossier is. Ik heb trouwens de indruk dat het aan het uitgroeien is tot een symbooldossier.

De burgerlijke rechtbank van Doornik heeft het dossier van de gasramp van Gellingen op donderdag 26 maart, ondertussen bijna een maand geleden, hernomen, waarbij onder andere werd bepaald om de beslissing over de actie van Fluxys tegen zes ondernemingen uit te stellen tot een strafrechterlijke beslissing is geveld. Dat strafproces zou in één slag trouwens ook het burgerrechtelijk proces kunnen regelen. Sommige persberichten menen in ieder geval in die zin te mogen besluiten.

Mijnheer de minister, ik heb de volgende concrete vragen voor u. Hebt u enig idee wanneer die strafrechterlijke beslissing verwacht zou kunnen worden?

Uw voorganger, de vorige minister van Justitie, liet in een van zijn antwoorden aan mij vallen dat er overleg was met de verzekeringsector om een en ander al op voorhand te regelen, waarmee ik bedoel dat er voorschotten worden uitbetaald, zodat het ergste leed kon worden gelenigd. Hebt u een stand van zaken over de uitbetaling door de verzekeringsector, door de verzekeringmaatschappijen?

Welke bedragen werden tot hier toe uitbetaald? Wat is hun relatie tot de geschatte nog te vergoeden kostprijs van de gasramp?

15.02 Minister Stefaan De Clerck: Mevrouw de voorzitter, voor de vraag van de heer Logghe verwijs ik naar het antwoord dat ik eerder al heb gegeven op vragen van de collega's Marghem en Crucke.

Een ontwerp van overeenkomst is getekend door de meeste verzekeringsmaatschappijen uit het consort. Op vraag van de verzekeraars is die overeenkomst nu ter goedkeuring voorgelegd aan de betrokken overheden van de Gewesten en de Gemeenschappen. Immers, bepaalde slachtoffers waren ook leden van, en vanuit verzekeringstechnisch oogpunt dienden ook zij te interveniëren.

Bij schrijven van 8 april 2009 heeft de minister-president van de Franse Gemeenschap mij laten weten dat zijn regering in zitting van 26 maart 2009 die overeenkomsten heeft goedgekeurd.

Er rest enkel nog de formele ondertekening door de betrokken diensten van de Gemeenschappen.

Wij zijn dus bijna rond, maar het is een gigantisch werk om iedereen dat verhaal te zien ondertekenen, zodanig dat iedereen zich engageert om die bijzondere regeling van de verzekeringsmaatschappijen gerespecteerd te zien en dan in het proces mee te treden van interne, onderlinge regeling, en niet meer via de klassieke afhandeling na strafrechtelijke behandeling.

Naast de 24 doden zijn er als gevolg van de ramp ook nog 132 gewonden. Er zijn een 400-tal burgerlijke partijstellingen te verwachten. Na de beslissing van de raadkamer van Doornik van 16 januari 2009, zijn er in dit proces nu nog veertien verdachten. Het strafproces start eind volgende maand.

Voor de totale kostprijs van die gasramp, is het moeilijk cijfers te geven.

De verzekeraars zouden naar verluidt nu reeds 28,5 miljoen euro vergoedingen hebben uitgekeerd. Dat zegt echter niets over het totaalbedrag.

Ik denk dat wij nu wel degelijk vooruitgaan. De zaak komt eind volgende maand voor. De overeenkomst is bijna rond, maar moet nog door bepaalde diensten worden ondertekend. Ik hoop dat dat zo vlug mogelijk officieel kan worden bevestigd, zodat de ondertekening van de overeenkomst tussen de verzekeraars definitief wordt.

15.03 Peter Logghe (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, bedankt voor uw antwoord.

Het is in elk geval positief te noemen dat de klassieke afhandeling van dat soort van schadedossiers, waarbij over het algemeen ten koste van de slachtoffers wordt gewacht met uitbetalen tot er eindelijk een beslissing is gevallen.

Ik dacht dat minister Vandeurzen, uw voorganger, had gezegd dat men op basis van honderd procent zou uitbetalen. Ik heb hem aangeraden om daarmee voorzichtig te zijn en veeleer onder voorbehoud uit te betalen. U weet net zo goed als ik dat het absoluut niet zeker is dat de toestand van die 132 gewonden niet nog zal verergeren, verbeteren of stabiliseren. Met andere woorden, het zou wel eens kunnen zijn dat die honderd procent uitbetaling totaal niet de uiteindelijke schade dekt. Men moet daar toch voorzichtig mee zijn, want er zijn inderdaad nog heel wat voetangels en schietgeweren.

Ik volg het dossier verder op. Ik hoop samen met u dat het strafproces vlug kan starten en nog vlugger tot een einde kan komen, zodat er eindelijk zicht komt op een complete afhandeling.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

16 Vraag van de heer Bruno Stevenheydens aan de minister van Justitie over "de evaluatie van een congres omtrent jeugddelinquentie" (nr. 12537)

16 Question de M. Bruno Stevenheydens au ministre de la Justice sur "l'évaluation d'un congrès consacré à la délinquance juvénile" (n° 12537)

16.01 Bruno Stevenheydens (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, op uw initiatief en dat van de dienst voor het Strafrechterlijk Beleid werd op 23 en 24 maart een congres georganiseerd omtrent jeugddelinquentie. Ik heb het grootste gedeelte van die twee dagen bijgewoond. Tal van actoren waren aanwezig. Zo werden tal van onderwerpen besproken waaronder de huidige jeugdwet.

Mijnheer de minister, welke evaluatie hebt u na het congres gemaakt? Tot welke conclusies bent u gekomen?

Ik vond het zeker een interessant congres, met interessante werkgroepen, maar ik wil toch ook wel zeggen dat de wereldvreemdheid die ik bij sommigen wel had ingeschat, mij toch nog heeft verbaasd. Het gaat dan over de vormen die deze soms kan aannemen, dat men de problemen soms niet met naam wilt noemen.

Jeugdige criminelen of jeugddelinquenten zouden sommige zogenaamde veldwerkers of actoren liever slachtoffers van de hedendaagse maatschappij willen noemen. Ik heb ook gehoord dat actoren zich tegenspraken. Dat is ook niet verwonderlijk als men zoveel actoren, zoveel mensen aan bod laat komen.

Mijnheer de minister, hetgeen mij vooral interesseert is het volgende. Welke evaluatie hebt u gemaakt? Welke conclusies hebt u getrokken? Wat mogen wij verwachten?

16.02 Minister Stefaan De Clerck: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Stevenheydens, ik dank u voor de positieve woorden over dat congres. Dat colloquium was nuttig om vele mensen even te laten spreken en een aantal elementen naar boven te laten komen, om ook cijfers naar boven te laten komen, al is er nogal wat tegenstrijdigheid bij de interpretatie van die cijfers.

Het congres vormde natuurlijk ook een ontmoetingsplaats tussen verschillende actoren: de jeugdmagistraten, de advocaten, de praktijkprojecten, de openbare gemeenschapsinstellingen, de academische wereld, de diverse overheden. Het is ook een aanzet geweest voor verdere meer diepgaande debatten dan het congres. Men kan niet verwachten dat daar definitieve oplossingen zomaar naar voren kunnen worden geschoven.

In antwoord op de vraag kan dan ook eigenlijk geen definitieve conclusie worden geformuleerd, zeggende dit is het resultaat.

Door verschillende sprekers werd duidelijk gesteld dat onze blik niet uitsluitend gericht mag zijn op het delinquent gedrag van de minderjarigen. Ook de tolerantiegraad van de samenleving speelt een belangrijke rol in de definiëring van overlast of delinquentie. De vraag dient dus niet alleen gesteld te worden of de jeugddelinquentie is toegenomen. Wij moeten ons ook de vraag durven stellen of onze samenleving ook niet minder tolerant is geworden ten aanzien het gedrag van minderjarigen.

Ook werd het belang geprezen van het recente onderzoek met betrekking tot de statistieken inzake jeugddelinquentie. Na een jarenlange leemte beschikt België nu eindelijk opnieuw over cijfers betreffende delinquent gedrag van minderjarigen. Sinds 2005 produceren de onderzoekers van het NICC statistieken

met betrekking tot de instroom bij de jeugdparketten. Vanaf 2007 zijn ook de gegevens beschikbaar omtrent de beslissingen van de jeugdparketten.

Gelet op het feit dat hier gaat om zeer recente onderzoeken dient natuurlijk nog voorzichtig te worden omgegaan met deze cijfers. Uit deze resultaten kunnen dan ook nog geen definitieve conclusies worden getrokken over de evolutie van de jeugddelinquentie. Daarnaast is het ook noodzakelijk deze statistische data steeds in hun context te plaatsen en aan de hand van verder onderzoek meer uit te bouwen.

Wat betreft de nieuwe maatregelen uit de hervorming in 2006, kwam voornamelijk het herstelgericht aanbod in de ouderstage aan bod. De deelnemers waren het er over eens dat de ouderstage in principe een zinvolle maatregel kan zijn. Zij hadden echter problemen met de manier waarop deze in de wet werd ingeschreven. Voor de deelnemers kan opvoedingsondersteuning zonder twijfel nuttig zijn, ook voor problematische opvoedingssituaties. Er werd dan ook gepleit voor een herformulering van het wettelijke kader van de ouderstage. Het herstelgerichte aanbod werd door de actoren dan weer positief bevonden. Dat moet zeker worden gehandhaafd, maar het zou nog meer en meer uniform kunnen worden toegepast.

De meerderheid van de deelnemers stelt dan ook de uitbreiding van het aantal plaatsen in de gesloten federale centra in vraag. Daarbij verwijst u misschien naar de reacties vanuit diverse hoeken op dat colloquium.

Zonder de goede wil van het praktijkveld in vraag te stellen, blijft de aanpak van de jeugdige plegers met een psychiatrische stoornis onduidelijk. Dit is voor mij een van de grote uitdagingen van de toekomst. Sommige van deze jongeren kunnen moeilijk ergens terecht omdat ze naast hun psychiatrische problematiek een laag IQ of een gebrekkige kennis van de taal hebben, of jongeren zijn met een hoog veiligheidsrisico. Daarnaast zijn de inclusie- en exclusiecriteria van de verschillende psychiaters niet altijd gelijklopend. Dit vergroot de onduidelijkheid en verscherpt de problematiek rond de aanpak van deze jongeren.

Tijdens het congres gingen verschillende stemmen op ter uitwerking van een individueel traject van de minderjarige. Zo een traject moet de overschakeling tussen de verschillende maatregelen in de jeugdwet gemakkelijker maken, zoals plaatsing of deelname aan ontheemdingsprojecten. De uitwerking van dergelijke trajecten vergt een integrale aanpak, zowel op niveau van de individuele dossiers als op beleidsmatig niveau. Dat is uiteraard een zeer dure aangelegenheid. Dit lijkt mij op termijn bijna de enige mogelijkheid om een geïndividualiseerd, gepersonaliseerd traject voor de echt delinquente jongeren uit te bouwen.

Zoals eerder gesteld, vormt het congres een aanzet voor verdere en meer diepgaande debatten. De vraag naar dialoog met de verschillende sectoren en de nood aan dialoog met de verschillende actoren was tastbaar. Het congres was in ieder geval een goede start. Ik heb de conclusie van het NICC onthouden dat de jeugddelinquentie in cijfers niet spectaculair is gestegen in tegenstelling tot de problematische opvoedingssituaties.

De druk op de jeugdrechtbank is zeer sterk toegenomen. De cijfers van de Vlaamse administratie wijzen op een enorme toename van de druk. Het aantal jongeren dat in contact komt met de jeugdrechtbank stijgt spectaculair. Het is onze opdracht om jongeren in hun familiale context te begeleiden.

16.03 Bruno Stevenheydens (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, dank u voor uw uitvoerige antwoord. Wat het laatste betreft, u trekt geen definitieve conclusies over de cijfers inzake jeugddelinquentie. U zegt dat de cijfers aantonen dat er geen sprake is van een stijging.

Ik moet toch verwijzen naar de uiteenzetting over de cijfers van de lokale politiediensten van Antwerpen, waar men zeer gedetailleerd te werk is gegaan. Dat is blijkbaar niet in het hele land het geval omdat men soms moeilijk vergelijkingspunten vindt. In Antwerpen heeft men er echt werk van gemaakt om vergelijkbare punten te vinden. Men komt tot de conclusie dat de criminaliteit bij jongeren gestegen is, dat zij gewelddadiger is geworden en door steeds jongere ouders wordt gepleegd.

Ik kom tot de belangrijkste aanleiding voor mijn vraag. Uw voorganger, de heer Vandeurzen, heeft bij de bespreking van zijn beleidsnota al aangehaald dat hij dit jaar een aantal overlegmomenten en een aantal studiemomenten plande. Ik heb hem gewaarschuwd dat de meeste aandacht niet naar het palaveren mocht gaan.

Wat gaat er concreet gebeuren inzake de evaluatie en de bijsturing van de jeugdwet? Ook dat was een

onderwerp op dat congres. Gaat er iets gebeuren om van de huidige jeugdwet die toch op heel wat vlakken tekortschiet, te komen tot een echt jeugdsanctierecht? Of plant u geen verandering en wilt u eerst weer nieuwe debatten en het opnieuw uitstellen via nieuwe overlegondes?

Ik hoop dat u intussen toch in het oog hebt dat de huidige jeugdwet moet worden bijgestuurd?

16.04 Minister **Stefaan De Clerck**: Wat mij het meeste is opgevallen, is de discussie over de ouderstage. Die wordt bij vele maatregelen gebruikt. Er moet een stabilisatieperiode zijn. De scherpste kritiek inzake de ouderstage is de vraag in welke mate wij daarvoor middelen moeten voorbehouden. Het is geen wetswijziging, maar de vraag is in welke mate wij daarvoor middelen voor moeten reserveren. Of zouden wij ze beter gebruiken voor andere dingen. Dat is voor mij een scherpe analyse die wij nog moeten maken. Die analyse moeten wij zonder wetswijziging zo spoedig mogelijk maken.

16.05 **Bruno Stevenhuydens** (Vlaams Belang): Iedereen zal waarschijnlijk andere punten onthouden. Ik onthoud vooral de cijfers van Antwerpen. Ik onthoud ook de noodkreet van de jeugdrechters die zeggen dat de huidige wet niet volstaat om die groep van jeugddelinquenten aan te pakken. Dat onthoud ik vooral van dat congres.

16.06 Minister **Stefaan De Clerck**: Dat zijn de congresstellingen: dat zij de ruimte moeten hebben. Daarvoor is er het investeringsprogramma waar wij mee bezig zijn, waarin bijkomende capaciteit wordt gerealiseerd. Daar zijn wij volop mee bezig. Maar dat is een ander luik, de infrastructuur.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

17 **Vraag van mevrouw Martine De Maght aan de minister van Justitie over "de oprichting van een penitentiaire inrichting op het grondgebied van de stad Aalst" (nr. 12769)**

17 **Question de Mme Martine De Maght au ministre de la Justice sur "l'implantation d'un établissement pénitentiaire sur le territoire de la ville d'Alost" (n° 12769)**

17.01 **Martine De Maght** (LDD): Mevrouw de voorzitter, nogmaals mijn dank aan de collega's die toelaten dat ik mijn vraag hier vroeger dan voorzien stel.

Mijnheer de minister, uit het schrijven dat u hebt gericht aan het college van burgemeester en schepenen van Aalst blijkt dat u dringend, binnen de vooropgestelde periode van 2008-2012, uitvoering wil geven aan de vervanging van de oude gevangenis van Dendermonde. Het gaat over een vrij grote inrichting met een capaciteit van 444 eenheden als ik het goed heb begrepen. Blijkbaar dringt de tijd dusdanig dat niet kan worden gewacht op uitsluitel of deze gevangenis kan worden gerealiseerd in Dendermonde.

Er loopt nu ook een klacht bij de Raad van State. U bent dringend op zoek naar andere mogelijke geschikte terreinen in de omgeving van de huidige site te Dendermonde.

Ik heb dienaangaande dan ook enkele vragen voor u. Welke locaties zijn er in de knelpuntregio Dendermonde door uw diensten onderzocht? Op basis van welke criteria werden de voor- en de nadelen, de pro's en de contra's, van deze locaties afgewogen? Wat waren de doorslaggevende elementen en argumenten om te besluiten dat het terrein naast het waterzuiveringsstation te Hofstade – ik denk dat het een administratieve misslag is in uw schrijven naar het stadsbestuur dat u daar Herdersem vermeldt – het meest in aanmerking komt voor de bouw van de nieuwe gevangenis in de knelpuntregio Dendermonde? Wat zijn de mogelijke gevolgen voor het gerechtsgebouw in Dendermonde?

17.02 Minister **Stefaan De Clerck**: Collega, om binnen een relatief korte termijn een poging te doen om zoveel mogelijk nieuwe infrastructuur te realiseren is de administratie op zoek gegaan op basis van een aantal selectiecriteria zoals de prijs, de stedenbouwkundige mogelijkheden, de afmetingen, de uitbreidbaarheid in de toekomst en de ligging. Het moet immers in een knelpuntregio liggen. Verder zijn de terreingesteldheid, de bodemgesteldheid, de bereikbaarheid voor het openbaar vervoer, de nabijheid van gerechtsgebouwen en politie en de parkeer capaciteit van belang. Deze zaken zijn allemaal aangebracht om tot de selectie van een aantal sites te komen.

Wij hebben geconcludeerd dat een gevangenis in de regio zeker nuttig en eigenlijk noodzakelijk zou zijn. Wij hebben Dendermonde maar we hebben ook gezocht naar andere mogelijkheden. We zijn dan gaan nakijken

of er andere terreinen zouden kunnen worden opgelijst op de shortlist als alternatief voor Dendermonde. We zijn dan op Sint-Niklaas gekomen, het militaire terrein aan de E17, Puurs enzovoort.

Uiteindelijk hebben wij ook bekeken of wij Dendermonde konden behouden maar daar is er inderdaad een probleem met de schorsing door de Raad van State. Er zijn ondertussen al vergaderingen geweest met de bewoners, dialoog en dergelijke meer. Ook het terrein in Hofstade-Aalst is weerhouden omdat het beantwoordt aan alle criteria die door de selectiegroep zijn vooropgesteld. Als bijzonder element geldt onder meer de ligging, de nabijheid van Dendermonde. Het gaat immers om de vervanging van een bestaande inrichting.

Verder is er het feit dat het in een blauwe zone ligt, dat het toegankelijk is, dat er ontsluiting kan zijn en dat het dicht bij het gerechtsgebouw ligt enzovoort. Wij zijn volop aan het kijken. We houden deze pistes open en wij proberen vooruit te gaan. Op een bepaald moment moeten we uiteraard definitief beslissen. Nu zijn we nog alle pistes aan het onderzoeken en Dendermonde en Aalst zijn twee pistes die worden bekeken, met de wetenschap dat we op korte termijn definitief moeten beslissen en hopelijk definitief ergens vooruitgang kunnen boeken.

Ik denk niet dat er in de huidige stand van zaken gevolgen zijn voor het gerechtsgebouw van Dendermonde. Dit is momenteel niet aan de orde.

17.03 Martine De Maght (LDD): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik zou het op prijs stellen mocht ik het verslag krijgen van de mogelijke pistes die werden onderzocht, de reden waarom bepaalde criteria niet voldoen of bepaalde criteria wel in aanmerking worden genomen voor welke pistes en waarom dan precies die keuzes worden gemaakt.

Wanneer valt daaromtrent de definitieve beslissing? U hebt het over 2008 tot 2012. Dat is een periode van vier jaar, binnen de huidige gemeentelijke legislatuur.

17.04 Minister Stefaan De Clerck: Het is niet omwille van deze legislatuurtermijn dat 2012 wordt vermeld. Wij willen echter zo snel mogelijk tot een definitieve conclusie komen. Dendermonde was een eerste keuze, maar die zorgt voor problemen.

Ofwel wordt dit op heel korte termijn opgelost, maar als dat niet het geval is, moeten we a fortiori verder werken op andere pistes. Wij proberen dat in Aalst, maar we weten niet wie daar welke houding zal aannemen. Ik hoop dat er daar unanieme steun zal zijn.

17.05 Martine De Maght (LDD): De reden waarom ik naar die definitieve beslissing vraag, is dat u in uw schrijven expliciet vraagt naar een principeakkoord. Dan ga ik ervan uit dat u inderdaad verder plannen hebt.

Als u bovendien vraagt welke planmatige zaken er eventueel nog zouden moeten worden aangepast om dat te kunnen realiseren, ga ik ervan uit dat u waarschijnlijk een uitvoeringsplan hebt vooropgesteld waarin staat hoe u het ziet en waar het moet worden ingeplant.

Vandaar mijn vraag wanneer de definitieve beslissing zal vallen. Het al of niet lokaal steunen van die beslissing zal uiteraard van een aantal factoren afhangen die echter niet relevant zijn in deze discussie.

Ik was vooral geïnteresseerd in de reden waarom u expliciet vraagt om een principieel akkoord voor een eventuele inplanting. Dat was de essentie van mijn vraag.

17.06 Minister Stefaan De Clerck: In de uiteenzetting die we in de Kamercommissie voor de Infrastructuur hebben gegeven met het masterplan, werden die criteria opgesomd. Het ging over ligging, bereikbaarheid, openbaar vervoer, stedenbouwkundige kenmerken. Blijkbaar kan Aalst daaraan beantwoorden.

17.07 Martine De Maght (LDD): Het is een prachtige stad.

17.08 Minister Stefaan De Clerck: U bent dus voor het feit dat daar zou worden geïnvesteerd en tewerkstelling zou worden gecreëerd.

17.09 Martine De Maght (LDD): Ik ben zeker voor investeringen, maar dat is dan lokale politiek.

17.10 Minister **Stefaan De Clerck**: Als ik het goed begrijp, bent u voor, maar lokaal bent u tegen.

17.11 **Martine De Maght** (LDD): Ik vind dat men een beetje politiek consequent moet zijn.

Als men een visie heeft, moet men daaraan ook uitvoering geven. Hetgeen u vraagt, is het vijfde plan op rij dat men groot zou willen realiseren binnen de termijn van drieënhalf jaar die ons nog rest. Dan vind ik dat de mensen consequent moeten zijn.

Als zij al definitieve beslissingen hebben genomen in andere projecten, en u naar een principebeslissing vraagt, dan vraag ik dat u kleur bekendt. Wat heeft prioriteit, wat is uw beleidsvisie?

(...) (*zonder micro*)

17.12 Minister **Stefaan De Clerck**: Dat is waarschijnlijk al sinds jaren zo.

17.13 **Martine De Maght** (LDD): Dat gaat in stijgende lijn.

17.14 Minister **Stefaan De Clerck**: Natuurlijk, in lengte van jaren...

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

18 **Vraag van de heer Bruno Stevenheydens aan de minister van Justitie over "het opvangtekort voor probleemjongeren" (nr. 12538)**

18 **Question de M. Bruno Stevenheydens au ministre de la Justice sur "le manque de capacité d'accueil pour des jeunes à problèmes" (n° 12538)**

18.01 **Bruno Stevenheydens** (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de jongerencriminaliteit is in Antwerpen onrustwekkend gestegen, zo blijkt uit cijfers van het NICC. Uit die cijfers blijkt dat Antwerpse jeugdrechters verhoudingsgewijs twee keer zoveel minderjarige feitenplegers naar gesloten instellingen sturen, in vergelijking met andere jeugdrechtbanken, en dat door de Antwerpse jeugdrechtbanken bijna vijf keer zoveel jongeren naar de federale gesloten instelling van Everberg worden gezonden.

Zowel voor het plaatsen van criminele jongeren als om jongeren te helpen die het slachtoffer zijn van criminaliteit of zich in een problematische opvoedingssituatie bevinden, zijn er veel te weinig plaatsen. Zowel bij de sociale diensten, als bij de jeugdrechtbank van Antwerpen is er frustratie hierover. Ik verwijs naar De Standaard van zaterdag vier april. Het gaat over drie pagina's en een belangrijk stuk van de voorpagina. Dat artikel is zeer gedetailleerd. U hebt bij het beantwoorden van mijn vorige vraag verwezen naar het gebrek aan plaatsen voor jongeren met psychiatrische problemen. Er is ook een gebrek aan plaats voor jongeren die zich in een problematische opvoedingssituatie bevinden en die in sommige gevallen, door het plaatsgebrek, worden geplaatst in instellingen waarin eigenlijk jeugddelinquenten moeten worden opgevangen.

Werd er, wat de gedeelde verantwoordelijkheid betreft – het betreft uiteraard een gedeelde verantwoordelijkheid – reeds met de bevoegde Vlaamse minister overlegd? Zal het aantal extra federale plaatsen volgens u volstaan om hier een antwoord aan te bieden? Als ik daarop zelf mag antwoorden, dan vermoed ik dat dit niet het geval zal zijn. Jongeren die zich in een problematische opvoedingssituatie bevinden, worden, bij afwezigheid van een gedifferentieerd plaatsingsbeleid, vaak in andere instellingen geplaatst. De afwezigheid van een gedifferentieerd beleid zorgt er juist voor dat er een plaatsgebrek is.

In welke extra initiatieven wordt er voorzien, zowel inzake extra plaatsen als inzake het uitbouwen van een gedifferentieerd beleid, om jongeren in de juiste instelling te plaatsen, onafhankelijk van de weinig beschikbare plaatsen? Ik wil kort nog een stukje voorlezen uit het artikel van De Standaard: "De opvang van probleemjongeren is een oud zeer, maar er is duidelijk een grens bereikt, ook voor de sociale diensten in Antwerpen, die maandag een actie plannen. "De maat is vol", zegt een consulent, "elke ochtend bellen wij het land af om minderjarigen te plaatsen. Als er één plaats vrij is, mogen wij de hemel danken. Tal van kinderen blijven in de kou staan, en niet alleen jonge criminelen. Vaak gaat het om slachtoffers van

mishandeling en misbruik. Vandaag hebben wij negen meisjes weer naar huis moeten sturen, van wie wij vermoeden dat zij met huiselijk geweld te maken krijgen.”

Mijnheer de minister, in welke mogelijkheden wordt er voorzien zodat de jeugdrechters, maar ook de sociale diensten, voor elke individuele zaak een oplossing kunnen bieden?

18.02 Minister **Stefaan De Clerck**: Mevrouw de voorzitter, ik ben natuurlijk op de hoogte van het plaatsgebrek voor minderjarigen.

Het debat ter zake is ook gevoerd tijdens het colloquium waarover ik daarnet sprak. Over de cijfers van het NICC, enerzijds, en de cijfers over de jongerencriminaliteit in Antwerpen, anderzijds, heeft Corinne Scoyer, strategisch analiste bij de lokale politie van Antwerpen, gesproken. Misschien moeten de cijfers echter ook in de context van de stijging van het aantal minderjarigen, vooral bij de gewapende diefstallen, worden geplaatst.

Daarbij dient te worden opgemerkt dat verschillende factoren de stijging in de statistieken kunnen verklaren, zoals het opnemen van de jeugddelinquentie als prioriteit in het Nationaal Veiligheidsplan 2004-2008. Het zonale veiligheidsplan van Antwerpen heeft aan voornoemd fenomeen ook speciale aandacht besteed. Ook de toenemende media-aandacht kan een rol in het aangiftegedrag hebben gespeeld.

Ik heb natuurlijk regelmatig overlegd met andere collega's. Op maandag 20 april nog is er over jeugdbescherming overleg geweest tussen ons kabinet en het kabinet van de bevoegde Vlaamse minister. Dat is dus een goede lijn.

Het protocol van 3 november 2008 betreffende de organisatie van de gesloten federale centra voor jongeren die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd of daarvan worden verdacht en voor jongeren die een misdrijf hebben gepleegd of daarvan worden verdacht, voorziet in extra plaatsen in de gesloten federale centra. De doelgroep voor voornoemde plaatsen in de gesloten federale centra zijn echter minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en niet jongeren die het slachtoffer werden van een misdrijf of jongeren die zich in een problematische opvoedingssituatie bevinden.

Het voorgaande is u natuurlijk bekend.

De voormelde, extra plaatsen worden voor drie categorieën jongeren opengesteld, met name, ten eerste, de jongeren die zijn geplaatst op grond van de wet van 1 maart 2002 betreffende de voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd – dat is de Everbergwet – en de jongeren die werden gedagvaard tot uithandengeving en van de gesloten opvoedingsafdeling van een openbare gemeenschapsinstelling naar een gesloten federaal centrum kunnen worden overgebracht.

De tweede categorie zijn jongeren die het voorwerp zijn geweest van een uithandengeving, uitgesproken op basis van artikel 57bis van de Jeugdbeschermingwet, en lastens wie een aanhoudingsbevel is uitgevaardigd.

De derde categorie zijn zij die veroordeeld zijn tot een hoofdgevangenisstraf, nadat zij uit handen werden gegeven.

Indien de personen uit de laatstgenoemde categorie meerderjarig zijn, kunnen zij uiteraard in een penitentiair centrum voor volwassenen worden geplaatst.

Wanneer de werkzaamheden voltooid zijn en alle voorziene plaatsen in gebruik zullen zijn genomen, zullen 170 plaatsen beschikbaar zijn. Voor minderjarigen uit de Franstalige en de Duitstalige Gemeenschap komen er 160 plaatsen voor minderjarigen uit de Vlaamse Gemeenschap.

Op het congres kwam duidelijk naar voren dat het aantal door minderjarigen gepleegde zware misdrijven uiteindelijk stabiel blijft. Er werd evenmin een zwaar stijgende trend vastgesteld. Het aantal extra plaatsen dat voor de gesloten, federale centra is gepland, lijkt op basis van de voornoemde cijfers dan ook te volstaan.

Anderen wilden ze afschaffen. Wij gaan niet zover. Er gingen immers stemmen op die vroegen de gesloten centra opnieuw af te bouwen. Wij zullen dat niet doen, ondanks het feit dat zulks tijdens het colloquium in

kwestie uit diverse hoeken werd gevraagd.

Het evaluatieonderzoek naar het gebruik van het centrum De Grubbe te Everberg gevoerd door het NICC geeft aan dat in beide Gemeenschappen naast een subsidiair gebruik zich ook een oneigenlijk gebruik voordoet van de plaatsing in Everberg. Dit is volgens de onderzoekers toe te schrijven aan een geheel van factoren zoals het gebrek aan open plaatsen in andere instituten en aan alternatieve maatregelen.

De termijntijd binnen dewelke men daar verblijft is dus niet gelijk voor de diverse rechtbanken of Gemeenschappen. Men maakt dus op verschillende manieren daarvan gebruik. Wij zullen dat dus moeten proberen van wat dichterbij op te volgen.

Extra initiatieven, de in 2006 doorgevoerde hervorming van de jeugdwet verruimde het maatregelenpakket dat aan de jeugdrechter en de jeugdrechtbank ter beschikking staat met het oog op het beter aanpakken van de criminaliteit. De genomen maatregelen dienen zowel opvoedkundig als beschermend van aard te zijn en een dwingend karakter te hebben. Daarenboven onderstreept de hervormde jeugdwet het belang van de preventie.

De wet benadrukt dat rechtenbedeling ten aanzien van de jongeren doelstellingen nastreeft inzake opvoeding, verantwoordelijkheid, resocialisatie enzovoort. De jeugdrechter dient daarbij het subsidiariteitsprincipe te respecteren en de voorkeur te geven aan maatregelen die de vrijheid van de minderjarige het minst beperken.

Door de verruimde mogelijkheden van de jeugdrechter en de jeugdrechtbank en door het subsidiariteitsprincipe beoogde de wetgever een vermindering van het aantal plaatsingen in de gemeenschapsinstellingen en bijgevolg ook in de gesloten federale centra.

Hierdoor zou het plaatsgebrek in deze instellingen dan ook moeten worden ingeperkt. Wij merken dat er reeds veel gebruik wordt gemaakt van bemiddeling. Dat kan ook nog worden vermeerderd. Daarnaast is het ook goed om alternatieven verder te exploreren, zoals verschillende projecten en diensten die dat nu ook verder aanbieden.

Op het congres werd door verschillende praktijkactoren gepleit voor het invoeren van een individueel traject voor de minderjarigen, waarbij het gemakkelijker wordt om over te stappen tussen de verschillende maatregelen die aan de jeugdrechter en jeugdrechtbank ter beschikking staan: plaatsing, huisarrest, ontheemdingprojecten, zoals door diverse instanties worden gevolgd.

De plaatsing van een minderjarige in een gemeenschapsinstelling is slechts een tijdelijke oplossing om een minderjarige die een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd een duidelijk halt toe te roepen. Na afloop van de plaatsing is verdere begeleiding noodzakelijk.

Wij komen er steeds op terug. Dit is een instrument dat nodig is, maar het kan niet volstaan. Wij moeten ervoor en ook erna met die jongeren zoeken om een traject te ontwikkelen waardoor zij uit de delinquentie worden gehaald. Hoe meer wij ze isoleren, hoe meer risico er bestaat dat zij in de delinquentie blijven. Dit is voor die minderjarigen absoluut een grote prioriteit. Wij moeten dat nu allemaal stroomlijnen met politie en justitie, maar ook met de Gemeenschappen en Gewesten.

Dat is dus een moeilijke opdracht. Het is een opdracht die ik niet onderschat. Wij gaan vermeerderen. Mijn capaciteitsbeslissing is er. Ondanks de sector, die zegt dat ze dat allemaal niet echt nodig hebben, zullen wij daarmee toch doorgaan.

18.03 Bruno Stevenheydens (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, het is een gedeelde verantwoordelijkheid. Dat heb ik in mijn vraag gesteld. U hebt er ook naar verwezen. Er is overleg. Overleg alleen zal natuurlijk niet volstaan. Er komen extra plaatsen in de federale instellingen. Ik heb ook gezegd in mijn vraagstelling dat dit niet zal volstaan.

Het is een noodkreet van de jeugdrechters vanuit Antwerpen. Het is geen noodkreet van de vraagsteller hier, maar van de jeugdrechters in Antwerpen en de sociale diensten. Die noodkreet blijft grotendeels onbeantwoord. Dat van die extra plaatsen is reeds langer geweten en zij zeggen zelf dat een gedifferentieerd beleid helemaal ontbreekt.

U verwijst ernaar dat bepaalde actoren minder plaatsen en een andere benadering willen. Ik stel toch voor dat wij niet te veel aandacht aan die wereldvreemde mensen schenken. U doet dat echter voor een stuk wel. Tot mijn verbazing hoor ik immers – op dat vlak deel ik uw mening helemaal niet – dat er geen stijging zou zijn van de jeugdcriminaliteit en dat u, wat u juist gezegd hebt en wat ik betreur, contextbedenkingen plaatst bij de cijfers die door Antwerpen worden gepresenteerd. Volgens mij waren dat de cijfers die het meest werden onderbouwd. Het zijn toch cijfers waaruit blijkt dat zij worden gedeeld door de ervaringen van de jeugdrechters en de sociale diensten in Antwerpen. Ik vind het spijtig dat precies daarbij contextbedenkingen door uzelf worden geplaatst en dat dit dan toch maar wordt gebruikt in de algemene teneur als zou de criminaliteit niet zou zijn gestegen onder de jongeren en dat er niet meer plaatsen moeten komen. Ook in dat debat schuift u voor een stuk mee op naar die wereldvreemde actoren. Dat bedroeft mij ten zeerste.

18.04 Minister **Stefaan De Clerck**: Het is altijd moeilijk om gerechtelijke cijfers – ook het NICC heeft cijfers, van jeugdrechtbanken en dergelijke – te vergelijken met politiecijfers. Dat zal altijd verschillen opleveren.

18.05 **Bruno Stevenheydens** (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, uit de nationale cijfers blijkt dat er weinig vergelijkingspunten zijn. Dat geeft men zelf toe. Er wordt dan gezegd dat de criminaliteit niet stijgt, maar daaraan wordt onmiddellijk toegevoegd dat er eigenlijk onvoldoende vergelijkingspunten zijn.

Voor de cijfers van Antwerpen heeft men er echter werk van gemaakt om de vergelijkingspunten te hanteren van de periode 2001 tot nu. Daarmee werd duidelijk bewezen dat de criminaliteit bij jongeren stijgt, dat de feiten steeds gewelddadiger worden en dat er steeds meer jongere daders bij betrokken worden. Dan vind ik het spijtig dat u daar contextbedenkingen bij plaatst. Dan stapt u toch mee in dezelfde boot van degenen die alles willen minimaliseren. Dat betreur ik ten zeerste.

18.06 Minister **Stefaan De Clerck**: Ik weet dat het u niet uitkomt dat de cijfers van het NICC over de werking van de jeugdrechtbanken wijzen op een stabilisatie. Ik weet dat het u beter uitkomt om de politiecijfers van Antwerpen te hanteren, waaruit inderdaad blijkt wat u zegt. Daarvan wil ik gerust akte nemen.

Echter, we hebben die cijfers nu voor het eerst terug opgestart vanuit het NICC. Laten wij nagaan hoe de cijfers van de jeugdrechtbanken evolueren. Voor mij zijn dat de referentiecijfers bij uitstek.

18.07 **Bruno Stevenheydens** (Vlaams Belang): Het gaat niet over wat mij wel of niet uitkomt. Ik verwijs naar de cijfers van Antwerpen. Tegelijk verwijs ik naar het artikel in De Standaard, op vier verschillende bladzijden, waarin wordt gezegd, ook het NICC, dat de Antwerpse jeugdrechters dubbel zoveel jeugdige delinquenten doorsturen en bijna vijf keer zoveel als andere rechtbanken, naar Everberg. Bij de cijfers van de politie van Antwerpen kunt u geen contextbedenkingen plaatsen, want zij worden eigenlijk nog eens bijgetreden door wat de jeugdrechters zeggen en doordat de sociale diensten in Antwerpen aan de alarmbel trokken en acties ondernamen. Het gaat niet over wat mij wel of niet uitkomt; het gaat zonder meer over de realiteit.

18.08 Minister **Stefaan De Clerck**: Mijnheer Stevenheydens, het is niet door naar De Standaard te verwijzen, dat u de meeste indruk maakt op mij.

18.09 **Bruno Stevenheydens** (Vlaams Belang): Oei. Had het dan beter in een andere krant gestaan?

18.10 Minister **Stefaan De Clerck**: Neen. Het was een grapje.

18.11 **Bruno Stevenheydens** (Vlaams Belang): Het is een grapje? Oké.

(...): (...)

De **voorzitter**: Voordat het op het eerste blad van De Standaard staat...

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

19 **Samengevoegde vragen van**
- de heer Bart Laeremans aan de minister van Justitie over "de niet-uitlevering van Adam Giza aan Polen" (nr. 12548)

- mevrouw Els De Rammelaere aan de minister van Justitie over "de niet-uitlevering van Adam G. aan Polen" (nr. 12660)

- de heer Xavier Baeselen aan de minister van Justitie over "de weigering om Adam G. over te brengen" (nr. 12669)

19 Questions jointes de

- M. Bart Laeremans au ministre de la Justice sur "la non-extradition vers la Pologne d'Adam Giza" (n° 12548)

- Mme Els De Rammelaere au ministre de la Justice sur "la non-extradition d'Adam G. vers la Pologne" (n° 12660)

- M. Xavier Baeselen au ministre de la Justice sur "le refus de transfèrement d'Adam G." (n° 12669)

19.01 **Bart Laeremans** (Vlaams Belang): Op 7 april 2009 raakte bekend dat Adam Giza, op basis van dat vonnis, zijn straf niet in Polen zou moeten uitzitten. Dat betekent niet alleen dat hij een veel minder strafregime zal genieten dan in Polen – hij heeft het blijkbaar naar zijn zin in onze gevangenis – maar ook dat hij veel sneller zou kunnen vrijkomen. Volgens bepaalde media zou hij in Polen pas over elf jaar kunnen vrijkomen, en bij ons maar over vier jaar. Als het tegenzit draagt hij een enkelband en is het nog vroeger. Een verschil van zeven jaar is toch fenomenaal dankzij onze al even fenomenale strafuitvoeringsmogelijkheden.

Deze uitspraak roept heel wat vragen op. Ik heb uw voorganger op 1 oktober 2008 in de Kamer over hetzelfde onderwerp ondervraagd. Hij stelde toen uitdrukkelijk dat er tussen de gerechtelijke instanties van Polen en België een terugkeergarantie bestaat die hoe dan ook moet worden nageleefd. Daarin was hij heel formeel. Of de dader al dan niet akkoord ging, was in deze irrelevant. Begin januari heb ik ook u daarover ondervraagd en uw antwoord was identiek.

Wordt deze vreemde uitspraak in beroep, als er al beroep komt, bevestigd dan zijn wij niet in staat om ons akkoord met het Poolse gerecht na te komen. Intussen reageerde de Poolse viceminister zeer verontwaardigd op de aantijging dat het Poolse gerecht zigeuners op een andere, gewelddadige, manier in haar gevangenissen zou behandelen. Dat werd in elk geval ten stelligste ontkend. Bovendien heeft Adam Giza daar al een tijd vastgezet. Er is hem niets overkomen. Hij verscheen intact voor het hof van assisen.

Volgens het vonnis heeft het parket nagelaten om Adam Giza inzake zijn terugkeer te verhoren. Het vonnis is ook precies op die procedurefout gebaseerd. Dat is toch wel een merkwaardige nalatigheid.

Kunt u het vonnis toelichten? Kan de rechter het akkoord tussen beide gerechtelijke instanties zomaar naast zich neerleggen?

Wat gebeurt er bij niet-naleving van het vonnis? Klopt het dat er een boete van honderdduizend euro moet worden betaald? Zo ja, aan wie? Misschien kan het zo worden opgelost.

Heeft het parket een procedurefout gemaakt? Zo ja, wie is daarvoor verantwoordelijk? Was de mening van de veroordeelde over zijn terugkeer relevant, gezien het akkoord tussen beide landen?

Werd tegen dit vonnis beroep aangetekend? U heeft in elk geval aangekondigd dat er voldoende elementen zijn om beroep aan te tekenen. Indien niet, waarom niet?

Wat zijn de gevolgen ten aanzien van Polen indien Adam Giza niet wordt uitgeleverd? Heeft Polen een sanctie ingebouwd bij niet-naleving van de gemaakte afspraken? Wat is er precies overeengekomen?

Hoever stond het met de uitlevering voor die uitspraak? Hadden de Poolse gerechtelijke autoriteiten al de noodzakelijke beslissingen genomen die u op 27 januari 2009, toen ik u daarover ondervraagde, in het vooruitzicht stelde?

Wanneer komt Adam Giza in aanmerking voor voorwaardelijke invrijheidsstelling? Wanneer kan hij ten vroegste in Polen vrijkomen? Sommigen zeggen na de heft van de straf, anderen beweren na tweederde. In het licht van de hele commotie is dit interessant om te weten.

19.02 **Els De Rammelaere** (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik had een analoge vraag. Het is inderdaad correct dat uw voorganger, Jo Vandeuren, vorig jaar heeft bevestigd dat er een uitlevering zou komen. Ik denk niet dat het ging om een afspraak tussen Polen en België maar wel een gerechtelijke

uitspraak in Polen. Op basis daarvan werd Adam G. teruggebracht naar ons land om hier te worden veroordeeld, waarna hij dan terug zou moeten worden uitgeleverd.

In kort geding blijkt nu dat dit kan worden veranderd. Mijn vraag is dan ook of dit zomaar kan. Wat zal er nu concreet gebeuren? Zal er beroep worden aangetekend?

19.03 Minister **Stefaan De Clerck**: Mevrouw de voorzitter, volgens de beschikking van de voorzitter in kort geding is de terugkeer van Adam G., die door de Poolse rechtbank als voorwaarde aan de overlevering is verbonden, niets anders dan een overbrenging van een gevonnisse persoon. De rechter behandelt dit als de overbrenging van een gevonnisse persoon. De juridische grondslag van de terugkeer is met andere woorden het overbrengingsverdrag van de Raad van Europa van 21 maart 1983. Dat verdrag vergt voor de overbrenging de toestemming van de gevonnisse persoon.

Ons inziens is deze zienswijze fout. Het Europese aanhoudingsbevel berust op het kaderbesluit van 2002 en dat maakt uitsluitend de gerechtelijke overheden bevoegd. Artikel 5, §3, van dat kaderbesluit laat toe om de overlevering van een eigen onderdaan of ingezetene afhankelijk te stellen van diens terugkeer, hetgeen in casu is gebeurd. Die terugkeer is dus geen overbrenging en dus ook niet afhankelijk van de toestemming van de gevonnisse persoon.

Net zoals de Poolse rechter het Belgische aanhoudingsbevel waarop het Europese aanhoudingsbevel steunde, heeft erkend, dienen de Belgische gerechtelijke autoriteiten ook de Poolse gerechtelijke beslissing, waarmee het Belgisch-Europese aanhoudingsbevel uitvoerbaar werd verklaard, te erkennen. Het Europese aanhoudingsbevel stoelt immers op wederzijdse erkenning.

De beschikking legt ook een dwangsom op van 100.000 euro. De Belgische Staat dient deze te betalen indien Adam G. zonder diens toestemming naar Polen zou terugkeren.

19.04 **Els De Rammelaere** (N-VA): Aan wie moet die dwangsom worden betaald?

19.05 Minister **Stefaan De Clerck**: Aan hem, vermoed ik want hij heeft verzet aangetekend. Zoals reeds uiteengezet, is de voorzitter in kort geding tussenbeide gekomen nadat Adam G. deze gerechtelijke instantie had gevat. Het parket was klaar om, geheel in overeenstemming met de Poolse overleveringsbeslissing en het kaderbesluit, de terugkeer van Adam G. voor te bereiden en uit te voeren. De tussengekomen beschikking verhindert dit thans voorlopig.

Er is in deze dus geen sprake van enige fout van een Belgische gerechtelijke instantie. Wij hebben dat willen uitvoeren, maar wij moeten de beslissing van de rechter nu respecteren.

De beschikking van 2 april 2009 maakt nu inderdaad het voorwerp uit van een hoger beroep. Het kaderbesluit dient anders te worden geïnterpreteerd. Wij zullen onze argumentatie onmiddellijk voorleggen en ervoor pleiten dat dit wel mogelijk moet zijn.

De niet-naleving van de aan de overlevering gekoppelde terugkeergarantie is op zich niet bestraft. Het kaderbesluit bevat in dat verband geen enkele indicatie. Omdat de hele constructie evenwel op wederzijds vertrouwen steunt, is de niet-naleving van een buitenlandse gerechtelijke beslissing in strijd met dat sleutelbeginsel. Ik pleit daar dus ook voor. Als wij in Europa leven, moeten wij in wederzijds vertrouwen kunnen werken.

De overlevering was uiteraard al gerealiseerd. Adam G. is veroordeeld. Hij dient nu dus terug te keren. Die terugkeer kan onmiddellijk worden uitgevoerd.

In Polen is zijn voorwaardelijke invrijheidstelling mogelijk nadat de helft van de straf is uitgezeten. In België is de drempel van een derde van de straf toepasselijk. De beslissing tot de voorwaardelijke invrijheidstelling wordt evenwel door de strafuitvoeringsrechtbank bij ons genomen. Er is dus wel een zekere gelijklopendheid inzake de voorwaardelijke invrijheidstelling. Daar is het niet een derde, maar de helft van de straf.

Ik denk dat ik daarmee op alle vragen heb geantwoord.

Wij zijn dus in beroep op basis van andere juridische argumenten. Wij zijn van oordeel dat er argumenten zijn om in beroep te gaan. Op een bepaalde manier is de reactie van de Poolse minister van Justitie te

begrijpen. Hoe zouden we zelf zijn.

Als wij in Europa leven, moeten wij elkaars instellingen respecteren en vertrouwen uitstralen, tenzij er werkelijk doorslaggevende argumenten zijn. Ik denk dat die argumenten hier niet voorhanden zijn.

19.06 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wanneer vat de beroepsprocedure aan? Wanneer wordt dat afgesloten? Is dat binnen weken of maanden?

19.07 Minister Stefaan De Clerck: Dat is een kwestie van weken. Ik heb geen informatie. Ik moet oppassen voor het verslag. Het is een procedure in kort geding. Ik ga ervan uit dat dit ook op korte termijn in beroep zal worden behandeld.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

20 Vraag van de heer Bert Schoofs aan de minister van Justitie over "de uitspraken van de voorzitter van het hof van beroep te Brussel inzake de politieke evenwichten in de magistratuur" (nr. 12572)

20 Question de M. Bert Schoofs au ministre de la Justice sur "les déclarations du président de la cour d'appel de Bruxelles relatives aux équilibres politiques dans la magistrature" (n° 12572)

20.01 Bert Schoofs (Vlaams Belang): De heer Guy Delvoie, eerste voorzitter van het hof van beroep te Brussel, stelt in een eigenaardig, leerrijk maar ook eerlijk interview in De Tijd op 28 maart 2009, dat de Hoge Raad voor de Justitie nog steeds wordt gekenmerkt door politieke benoemingen die ten gevolge van de recente hervormingen minder zichtbaar zijn. Hij zegt concreet de politieke benoemingen niet echt te betreuren. Integendeel, volgens hem zou het zelfs wenselijk zijn dat alle levensbeschouwingen bij de gerechtelijke macht zijn vertegenwoordigd.

Mijnheer de minister, hoe staat u tegenover de uitspraken van de eerste voorzitter van het Brusselse hof van beroep? Gaat u ermee akkoord dat er nog steeds politieke benoemingen binnen de gerechtelijke wereld en meer bepaald binnen de Hoge Raad voor de Justitie bestaan?

Bent u van oordeel dat alle levensbeschouwingen inderdaad binnen de gerechtelijke macht moeten vertegenwoordigd zijn? Zo ja, zijn ook alle levensbeschouwingen daadwerkelijk vertegenwoordigd bij de gerechtelijke macht, en meer bepaald in de Hoge Raad voor de Justitie?

20.02 Minister Stefaan De Clerck: Het was onder mijn verantwoordelijkheid in de jaren negentig dat het hele verhaal van de Hoge Raad voor de Justitie, de objectivering, het examen, de voordracht, is geregeld. Ik hoef u niet uit te leggen hoe zoiets in elkaar zit. Ik blijf achter die methode staan. Ik distantieer mij van de verklaring van eerste voorzitter Delvoie. Hij zegt het alsof daar een nieuw type politisering is ontstaan en levensbeschouwelijke vertegenwoordiging aanvaardbaar is. Ik voel mij niet verantwoordelijk voor die stellingen. Ik voel mij ook niet geroepen om daarover verantwoording af te leggen. Ik distantieer mij van dat soort verklaringen. Ik blijf achter de methodiek van de Hoge Raad voor de Justitie staan. Ik ga ervan uit dat men bij de Hoge Raad voor de Justitie, op basis van de wettelijk vastgelegde kwalificaties, overgaat tot selectie van de best mogelijke kandidaten voor de diverse functies bij de magistratuur.

20.03 Bert Schoofs (Vlaams Belang): De eerste voorzitter raakt natuurlijk een gevoelig, om niet te zeggen, pijnlijk punt aan. De politisering binnen het gerecht is nog altijd niet verdwenen. Helaas komen niet alle levensbeschouwingen er voor, zeker de onze niet. Een en ander zal wel door de drie traditionele politieke families onder mekaar worden verdeeld. De heer eerste voorzitter legt de vinger op de wonde. Wij hebben ons altijd verzet tegen, al is het maar de gedeeltelijke, politisering van bijvoorbeeld de Hoge Raad voor de Justitie en het gerecht.

Immers, in elke belangrijke procedure, vooral in politiek getinte zaken of wanneer het over politieke partijen gaat, wordt altijd een en ander gesuggereerd, omdat de politiek zichzelf nog steeds niet buiten het gerechtelijk apparaat heeft willen houden. Op dat punt kunnen wij de uitspraken van de heer Delvoie alleen maar bijtreden, al was het maar omdat hij iets pijnlijks blootlegt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Dan zijn we nu aan de interpellatie van de heer Laeremans over de Veiligheid van de Staat, agendapunt nr. 38.

20.04 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Ik dacht dat mijn interpellatie was samengevoegd met de vraag van de heer Eerdekens.

De **voorzitter**: Die komt niet opdagen. Hij zal zijn vragen misschien liever schriftelijk stellen.

20.05 Minister Stefaan De Clerck: Is dat de laatste vraag, mevrouw de voorzitter?

De **voorzitter**: Daarna is er nog een interpellatie van de heer Schoofs.

20.06 Minister Stefaan De Clerck: Ik heb om 17.30 uur een afspraak met de kinderrechtencommissaris.

20.07 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, tot hoe laat kunt u blijven?

20.08 Minister Stefaan De Clerck: Tot 17.30 uur.

De **voorzitter**: Het hangt ervan af hoe bondig uw collega Laeremans zal zijn. U hebt samen nog een kwartier de tijd.

20.09 Minister Stefaan De Clerck: Mevrouw de voorzitter, het is een uitgebreid dossier. Ik heb ook een uitgebreid antwoord. Ik weet niet of we dat nu rustig kunnen behandelen. Is er bezwaar om het volgende week te behandelen?

20.10 Bart Laeremans (Vlaams Belang): (...)

20.11 Minister Stefaan De Clerck: Dan zitten we in Nederland. Dat is juist.

De **voorzitter**: Woensdagochtend zijn er interpellaties en vragen.

20.12 Minister Stefaan De Clerck: Ik stel voor dat we uw interpellatie dan als eerste punt op de agenda plaatsen. Zou dat ons niet de mogelijkheid bieden om de kwestie rustig af te handelen?

Zijn er nog andere vragen die in de laatste tien minuten kunnen worden afgehandeld?

20.13 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Voor mij is het goed. (...)

De **voorzitter**: Er is nog een samengevoegde vraag over de overbrenging van gedetineerden naar Nederland.

20.14 Minister Stefaan De Clerck: Ik wil die vraag beantwoorden voordat we naar Nederland gaan, maar volgende week zijn we in Nederland.

Ik heb er geen probleem mee om vraag nr. 51 over de Nederlandse gevangenen nog te beantwoorden.

21 Samengevoegde vragen van

- de heer **Bert Schoofs** aan de minister van Justitie over "het onderbrengen van Belgische gedetineerden in Nederlandse penitentiaire inrichtingen" (nr. 12759)

- de heer **Jean-Luc Crucke** aan de minister van Justitie over "de bezettingsgraad in de Nederlandse gevangenen" (nr. 12763)

- mevrouw **Mia De Schampelaere** aan de minister van Justitie over "de onderhandelingen met Nederland betreffende het onderbrengen van Belgische gedetineerden in Nederlandse penitentiaire inrichtingen" (nr. 12766)

- mevrouw **Els De Rammelaere** aan de minister van Justitie over "het onderbrengen van Belgische gedetineerden in Nederlandse penitentiaire inrichtingen" (nr. 12808)

21 Questions jointes de

- **M. Bert Schoofs** au ministre de la Justice sur "l'incarcération de détenus belges dans des établissements pénitentiaires néerlandais" (n° 12759)

- **M. Jean-Luc Crucke** au ministre de la Justice sur "le taux d'occupation des prisons néerlandaises" (n° 12763)

- **Mme Mia De Schamphelaere** au ministre de la Justice sur "les négociations en cours avec les Pays-Bas à propos de l'incarcération de détenus belges dans des établissements pénitentiaires néerlandais" (n° 12766)

- **Mme Els De Rammelaere** au ministre de la Justice sur "l'incarcération de détenus belges dans des établissements pénitentiaires néerlandais" (n° 12808)

21.01 Bert Schoofs (Vlaams Belang): (...)

Als jurist ben ik geïnteresseerd in de internationaalrechtelijke basis. Het gaat toch om contacten en overeenkomsten tussen natiestaten. Quid inzake de modaliteiten van uitvoering en de concrete toelichting? Wat is het exact aantal gevangenen dat in aanmerking zou kunnen komen? Gebeurt zulks op vrijwillige basis? Wat is uw standpunt ter zake, mijnheer de minister?

21.02 Els De Rammelaere (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb analoge vragen. Onder welk regime zullen de Belgische gedetineerden in de Nederlandse gevangenissen vallen? Hoeveel gedetineerden komen in aanmerking om naar een Nederlandse cel overgeplaatst te worden? Op basis van welke criteria zal dit worden bepaald? Over welke gevangenissen in Nederland gaat het?

De cellen zullen naar verluidt worden gehuurd voor zes tot zeven jaar. Wat is het kostenplaatje? Is hiervoor in budgetten voorzien? Welke inspraak zal de Belgische Justitie dan nog hebben op de gedetineerden die in Nederland verblijven?

21.03 Mia De Schamphelaere (CD&V): Mijnheer de minister, het was opzienbarend nieuws omdat onder de vorige minister van Justitie die gesprekken waren afgesprongen. Er zijn veel vragen te stellen over internationaalrechtelijke voorwaarden, over het budget, over wat er zal worden gevraagd, over welke soort gedetineerden het gaat.

Eigenlijk heeft u al heel veel in de pers geantwoord gisteren. Het zou eigenlijk op basis van vrijwilligheid moeten gebeuren. Er zou geen weerslag zijn op de tewerkstelling van de penitentiaire beambten in ons land. Wat mij interesseert is te weten waarom de Nederlandse overheid haar standpunt heeft gewijzigd in die zin dat de onderhandelingen nu wel terug plaatsvinden.

21.04 Minister Stefaan De Clerck: Voorzitter, de Belgische problematiek is voldoende bekend, met name de overbevolking in de gevangenissen. Er is een programma om te investeren tegen 2012 en volgende. Het is ook zo dat er in Nederland een overcapaciteit is, waarvan ik niet de precieze oorzaken hoeft uit te leggen en waarvan ik ook niet hoeft te weten hoeveel dat nu precies is. Er is overcapaciteit en er is thans, in tegenstelling tot vroeger, de bevestiging dat men geïnteresseerd is in een gesprek om samen te werken met België om een bepaalde capaciteit over te nemen.

Het aspect tewerkstelling bij de Nederlandse autoriteiten speelt ongetwijfeld mee, want langdurig leegstand in bepaalde gevangenissen zou een verlies aan tewerkstelling met zich meebrengen. Dat is zeker een element. Is dat het enige? Dat zal misschien niet zo zijn, maar daar heb ik mij niet over uit te spreken.

Kortom, ik heb gesproken met mijn collega in Nederland. Wij hebben wederzijds bevestigd dat wij wellicht verder moesten gaan in het onderzoek, want tot vandaag is er niets beslist.

Het onderzoek heeft drie onderdelen. Het eerste onderdeel is de vraag inzake de infrastructuur: waarover gaat het; welke gevangenissen, waar liggen zij, welke capaciteit hebben zij, enzovoort. Niet alleen het aspect gevangenissen maar ook het aspect personeel speelt een rol. Op welke manier gebeurt het, met welk personeel, enzovoort.

Het tweede aspect, en eigenlijk het moeilijkste in het hele verhaal, is de juridische grondslag. In principe is het niet mogelijk zomaar een Belgische veroordeelde in het buitenland te laten opsluiten. Men kan natuurlijk iemand van een vreemde nationaliteit naar het land van oorsprong sturen, maar een in België veroordeelde Belg zomaar naar een land sturen voor strafuitvoering is juridisch niet evident.

Er beweegt een aantal elementen. Er is een Europees kaderbesluit in dat verband. Wij moeten kijken op welke manier wij dat kunnen gebruiken. Het is een van de mogelijkheden. Het kan desgevallend ook via een

verdrag ad hoc. Dat is nu het voorwerp van juridische discussies.

Los van de infrastructuurbeslissingen – de vraag over welke gebouwen en dergelijke, en op welke afstand liggen ze – is er de juridische discussie hoe dat kan worden mogelijk gemaakt zonder risico's. Als het wettelijk niet kan, zitten wij geblokkeerd. Dat is voorwerp van studie.

Het derde aspect is de financiële kwestie: op welke manier wordt dat nu aangerekend. Daar wordt een debat over gevoerd. Het is evident dat dat een kostprijs heeft. Maar wat is de juiste prijs? Ook dat is een deel van het debat. Wij zijn ons nu zo goed als mogelijk, met alle diensten aan het organiseren om de praktische, de juridische en de financiële vragen door te nemen en te kijken over welke categorieën het kan gaan.

Dit is eigenlijk het vierde aspect: om welke personen kan het gaan? Wat is hun statuut dan? Een intern statuut of een extern? Dat is allemaal in volle beweging en wordt nu versneld aangepakt.

Men moet natuurlijk trachten die zaken in de volgende weken te finaliseren. Ook het commissiebezoek kan misschien een gelegenheid zijn om vragen te stellen en om over de problematiek van gedachten te wisselen.

Men moet wel weten dat men in Nederland de gevangenis, de jeugdinstituten en de locaties voor vreemdelingen onder één verantwoordelijkheid samengebracht heeft in één gebouwenpakket. Het is niet opgesplitst zoals bij ons. Met andere woorden, zij hebben een bredere strategie inzake gebouwen dan wij.

Ik kan daar nu niet veel meer over zeggen, buiten het feit dat ik het inderdaad als een opportuniteit beschouw. Ik meen dat het met Nederland gemakkelijker is dan met andere landen, omdat de taal voor een deel meespeelt.

Voor een deel, voor Nederlandstaligen, speelt ook de taal een rol. Voor vreemdelingen, net als voor Franstaligen, lijkt het mij niet zo evident om naar Nederland te gaan, tenzij men dat expliciet aanvaardt. Wellicht zal het op basis van vrijwilligheid, op basis van een akkoordverklaring, gebeuren. Dat is ook een deel van het juridisch onderzoek, dat nu voortloopt.

De werkgelegenheid in de gevangenissector bij ons blijft in elk geval op peil. Ik denk trouwens dat de maatregel daarop niet veel effect zal hebben.

In elk geval, ik vind het een mogelijkheid, een positieve opportuniteit, waarvan ik hoop dat het goed evolueert. De te nemen hindernissen zijn echter nog zeer groot. In de volgende weken moet dat definitief opgelost zijn.

21.05 Jean-Luc Crucke (MR): Madame la présidente, j'étais présent dans mon bureau et dès qu'on m'a appelé, je suis venu. Malheureusement je n'ai entendu qu'une partie de la réponse du ministre. Soit!

Il me semble qu'une question n'a pas obtenu de réponse. Pourquoi les Pays-Bas disposent-ils de 4.000 places libres alors que chez nous existe une surpopulation carcérale?

Tant mieux si on trouve des solutions provisoires. Ce qui m'intéresse, c'est de savoir comment font les Pays-Bas pour disposer d'autant de places libres alors que, chez nous, c'est complet. Négocie-t-on avec d'autres pays? La France? Le Luxembourg?

21.06 Stefaan De Clerck, ministre: Jusqu'à présent, nous n'avons pas eu de contact avec d'autres pays. En France, nous sommes certains qu'il n'y a pas de capacité supplémentaire. En ce qui concerne l'Allemagne et le Luxembourg, je n'ai pas d'information concernant les capacités.

21.07 Jean-Luc Crucke (MR): Comment les Pays-Bas ont-ils réussi à avoir autant de places?

21.08 Stefaan De Clerck, ministre: Ce n'est pas à moi de faire cette analyse. La commission pourra le faire la semaine prochaine. Une visite de la commission est en effet prévue aux Pays-Bas avec les responsables de l'administration. Après, on pourra en discuter.

Je crois que c'est une seule grande direction qui gère la totalité des établissements. Pour les étrangers, c'est la même administration. C'est un seul paquet de cellules et d'établissements. J'ignore si le nombre de

4.000 places est exact.

Il n'est pas certain qu'il s'agit de cellules carcérales au sens strict. Cela pourrait être aussi une catégorie d'établissements où des étrangers sont en attente de retour dans leur pays

Voilà une partie de la réponse.

De plus, ils ont opéré des calculs portant sur une augmentation du nombre d'incarcérés, qui ne s'est pas vérifiée grâce à une modification législative qui a stabilisé la situation. Cependant, cela reste temporaire, car eux aussi s'attendent à une augmentation plus ou moins proche; ils veulent donc conserver cette capacité dont ils pourraient avoir besoin à l'avenir. Ils souhaitent maintenir le personnel en fonction pendant la période de sous-peuplement de leurs prisons. Ainsi, il leur est utile de garder des contacts avec la Belgique.

Attention, je vous l'explique sous toutes réserves: en effet, ce n'est pas à moi de développer la situation aux Pays-Bas. Sans doute la commission posera-t-elle des questions à la Hollande dès la semaine prochaine.

21.09 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, we hebben heel lang en aanhoudend op het spijkertje geklopt van de noodzaak van kortetermijnmaatregelen. Die lijken er nu aan te komen. Ik stel wel vragen bij het budget. Dat was oorspronkelijk niet voorzien en er zal dus een begrotingswijziging moeten plaatsvinden in de loop van het jaar, want men zal dat in Nederland zeker niet voor niets doen.

Wat de gevangenisboten betreft, die blijven wel definitief afgevoerd meen ik. Dit zou een alternatief kunnen zijn maar de achilleshiel is uiteraard dat het om vrijwilligheid gaat. Een kortgestrafte zal er waarschijnlijk nog altijd voor kunnen kiezen om hier vrij rond te lopen of in sommige gevallen het pseudoalternatief van een enkelband te krijgen als hij daar zijn straf niet wil gaan uitzitten. Een langgestrafte zal te lang te ver van huis zijn. Die vrijwilligheid, daar kan ik me dus niet in vinden.

Men zou misschien op internationaalrechtelijk vlak een basis kunnen vinden – en binnen de EU moet dat mogelijk zijn – om dat niet vrijwillig te laten gebeuren. Als er een taalbarrière zou zijn is dat tot daar aan toe. In Nederland zullen er ook wel taalbarrières zijn met Marokkaanse en Turkse gevangenen, net zoals die er hier zijn. Dat is dus ook al geen argument. In godsnaam, probeer die vrijwilligheid af te voeren en zeker een contingent, werkelijk een contingent, vast te voorzien. Dat hoeft geen loterij te zijn. Het Bestuur der Strafinrichtingen en eventueel de strafuitvoeringsrechtbanken kunnen er een zeg in krijgen om te bekijken wie er nu naar Nederland moet. Het is niet van willen maar van moeten, dat is ons standpunt. Binnen de EU zou dit mogelijk moeten zijn.

21.10 Els De Rammelaere (N-VA): Ik vind het een goede zaak dat er wordt gezocht naar dringende voorlopige oplossingen maar ik hoop dat u de grond van het probleem daardoor niet loslaat en dat u het probleem van de strafuitvoering in België ten gronde aanpakt, onder meer wat de uitvoering van het elektronisch toezicht en dergelijke betreft.

Hebt u er een idee van wanneer er een definitief antwoord zou zijn over een overeenkomst? Kan dat op zeer korte termijn?

21.11 Minister Stefaan De Clerck: We onderhandelen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

22 Question de Mme Linda Musin au ministre de la Justice sur "le retrait des ordinateurs des cellules des détenus" (n° 12558)

22 Vraag van mevrouw Linda Musin aan de minister van Justitie over "het weghalen van de computers uit de cellen van de gedetineerden" (nr. 12558)

22.01 Linda Musin (PS): Monsieur le ministre, par mesure de sécurité, la circulaire qui autorisait les détenus à avoir accès à un ordinateur n'est plus d'application depuis le début du mois de mars. La décision de suspension de cette circulaire a été prise suite à la connexion à internet de plusieurs prisonniers, ce qui est bien sûr strictement interdit.

Si je peux comprendre que des mesures doivent être prises pour empêcher, à l'avenir, les connexions à

internet, je m'étonne de la sévérité de la solution. En effet, de nombreux détenus ont besoin d'un ordinateur pour les formations qu'ils suivent en vue de leur réinsertion. Les priver de cet outil pourrait donc être particulièrement handicapant pour eux.

J'espère que cette mesure de suspension ne sera que temporaire et que des solutions techniques pour éviter les connexions à internet seront rapidement trouvées.

Monsieur le ministre, où en est-on dans ce dossier? Quand estimez-vous que cette suspension pourra prendre fin?

22.02 Stefaan De Clerck, ministre: Chère collègue, le 10 mars dernier, le directeur général des établissements pénitentiaires a fait savoir aux prisons que la circulaire ministérielle 1682 concernant l'usage de l'informatique par les détenus était temporairement suspendue. Cette décision prise en concertation avec ma cellule stratégique était rendue nécessaire pour des raisons de sécurité. Plusieurs incidents ont impliqué des détenus ayant accédé à internet grâce à l'utilisation d'ordinateurs en cellule. De nouvelles technologies avaient été signalées, mais la direction générale EPI a dû constater qu'elle ne disposait pas des moyens suffisants pour enrayer ce phénomène.

Confrontée à cette difficulté, la direction générale a décidé de prendre une mesure certes radicale, mais nécessaire en enlevant tous les ordinateurs individuels des cellules. Afin de ne pas totalement dérégler l'organisation des formations, les prisons bénéficient d'un délai courant jusqu'au 30 juin pour exécuter cet ordre. Certaines directions ont néanmoins estimé que les ordinateurs pouvaient être retirés dès maintenant.

Il ne s'agit donc pas d'une sanction collective, mais d'une mesure de sécurité rendue nécessaire par des circonstances concrètes. La note du directeur général précise par ailleurs qu'il n'est pas question de compromettre la continuité des projets de formation et qu'il est, dès lors, examiné dans quelle mesure le service ICT de la direction générale des établissements pénitentiaires peut proposer une solution de rechange.

Cette étude est toujours en cours.

Parallèlement, le même service ICT est chargé d'élaborer un système permettant au détenu de louer des ordinateurs fournis au niveau central pour le 30 juin 2009.

J'espère que la normalisation sera possible.

22.03 Linda Musin (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie. Je prends bonne note que d'ici au 30 juin des solutions seront trouvées.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La réunion publique de commission est levée à 17.37 heures.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.37 uur.